Expoziția aniversară

ROMÂNIA ȘI COMISIA DE LA VENEȚIA 1991-PREZENT
O Călătorie Constituțională pentru Democrație prin Drept

Anniversary Exhibition

ROMANIA AND THE VENICE COMMISSION 1991-PRESENT
A Constitutional Journey for Democracy through Law

Curator:
Laura-Iuliana SCÂNTEI, ***Judge, Constitutional Court of Romania***
Member of the Venice Commission

Exhibition organized with the support of:

ROMANIAN NATIONAL NEWS AGENCY AGERPRES *Updating the world.*

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

Graphics by arh. Alexandra Maria Sas. Credit for research Sorin Mărgărit.

COMISIA DE LA VENEȚIA A CONSILIULUI EUROPEI

"Pacea prin Democrație și Democrația prin Drept vor fi angajamentul nostru ferm."

Antonio Mario La Pergola, Fondatorul și Președintele Comisiei de la Veneția între 1990-2007.

Ideea înființării Comisiei de la Veneția a apărut la sfârșitul anilor 1980, înainte de căderea Zidului Berlinului și de prăbușirea regimurilor comuniste din Europa Centrală și de Est. Era tot mai clar că fostele state comuniste vor avea nevoie atât de sprijin politic, cât și de expertiză juridică pentru a-și construi instituții democratice, a adopta noi constituții, a garanta drepturile fundamentale și a funcționa ca stat democratic și stat de drept.

Istoria Comisiei de la Veneția începe cu o întâlnire desfășurată în Italia, în anul 1988, între **Marcelino Oreja Aguirre**, avocat, diplomat și politician spaniol, care era Secretarul General al Consiliului Europei, și **Antonio Mario La Pergola**, ministrul italian pentru afaceri europene și unul dintre marii juriști constituționali ai epocii. La Pergola a propus crearea unui organism european specializat, care să ofere asistență juridică și constituțională statelor aflate în proces de transformare democratică.

Marcelino Oreja Aguirre a înțeles importanța ideii și a inițiat la Strasbourg și la Roma, demersurile diplomatice necesare pentru transpunerea ei într-un proiect instituțional european.

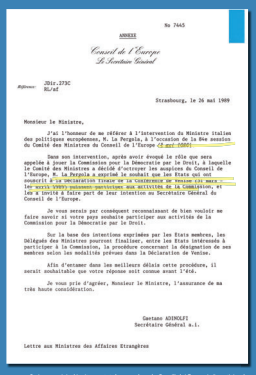
Inițiativa a prins contur la **Veneția**, oraș simbolic al întâlnirii dintre tradiții juridice, culturi și spații politice europene. La **31 martie și 1 aprilie 1989**, pe **insula San Giorgio din Veneția,** a avut loc Conferința ministerială pentru constituirea Comisiei pentru Democrație prin Drept care a reunit miniștrii de externe și de justiție, precum și reprezentanții curților constituționale din cele 21 de state membre ale Consiliului Europei de atunci. La finalul Conferinței a fost adoptată o **Declarație finală** prin care statele semnatare au exprimat, într-o formulare prudentă, dar profund vizionară, intenția viitoarei Comisii de la Veneția de a contribui inclusiv la examinarea evoluțiilor politice și constituționale din **„statele europene nemembre ale Consiliului Europei"**, precum și din alte state neeuropene. Textul Declarației finale a anticipat, înainte ca schimbarea geopolitică să devină ireversibilă, necesitatea de a sprijini, prin drept, țările Europei Centrale și de Est în tranziția lor către democrație și a recunoscut Comisiei de la Veneția, încă de la înființarea ei, o **vocație universală**.

Antonio Mario La Pergola

Marcelino Oreja Aguirre

Scrisoare privind invitarea statelor membre ale Consiliului Europei să participe la lucrările Comisiei de la Veneția, 26 mai 1989

Il comitato dei ministri del Consiglio d'Europa valuterà l'idea scartata una ganzione un

La proposta di La Pergola vola a Strasburgo

Libertà attraverso il diritto: se ne parla in un convegno alla fondazione Cini

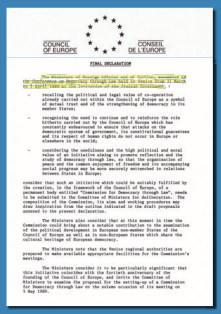
L'Europa scuola di democrazia

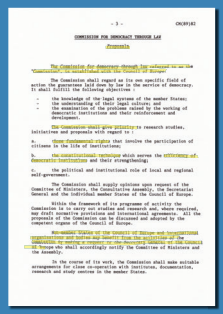
E da Venezia l'Occidente lancia nuovi segnali all'Est

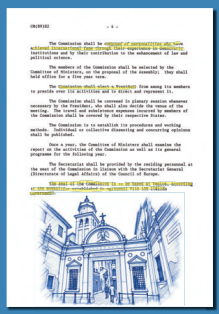
Din această viziune s-a născut **Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept**, cunoscută astăzi drept **Comisia de la Veneția**. Înființată formal în anul 1990, Comisia a devenit rapid **laboratorul constituțional al Europei** democratice. Azi, Comisia numără 61 de state membre – cele 46 de state membre ale Consiliului Europei, plus alte 15 state - și este un for independent de experți care pune la dispoziția statelor analize comparative, opinii juridice și standarde privind constituțiile, funcționarea instituțiilor democratice, independența justiției, alegerile, drepturile omului și statul de drept.

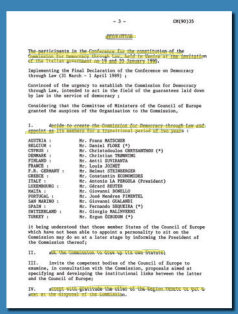
Antonio Mario La Pergola a deținut primul președinte al Comisiei de la Veneția, funcție pe care a îndeplinit-o până în 2007. Ideea sa inițială care susținea că democrația durabilă are nevoie de fundament juridic a devenit identitatea și motto-ul Comisiei: **„Democracy through Law" - „Democrație prin drept"**. Alegerea numelui Comisiei a exprimat convingerea juristului italian Antonio Mario La Pergola că o democrație sustenabilă poate fi construită doar într-un cadru constituțional bazat pe **statul de drept**.

Înființarea Comisiei de la Veneția este povestea unei intuiții juridice și a unei viziuni politice remarcabile a lui Antonio la Pergola și a tuturor celor care au crezut în el și în misiunea Comisiei de la Veneția: libertatea câștigată prin schimbare politică trebuie consolidată prin constituții, instituții independente, garanții pentru drepturile omului și reguli capabile să limiteze puterea, precum: **separația puterilor, independența justiției, statul de drept și domnia legii.**

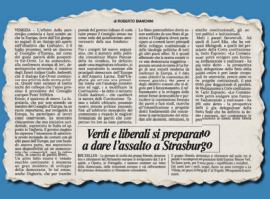

Declarația finală a Conferinței „Democrație prin drept" Veneția, 31 martie – 1 aprilie 1989. Rezoluția Conferinței „Democrație prin drept", Veneția, 19-20 ianuarie 1990.

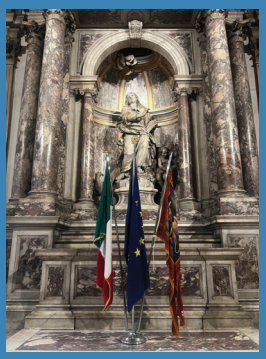
This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

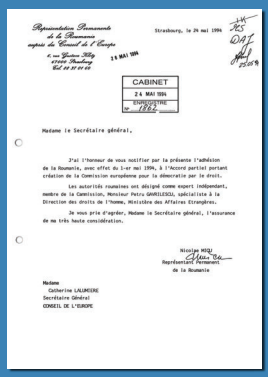

Comisia de la Veneția „ar putea aduce o contribuție semnificativă la analiza evoluției politice din statele europene care nu sunt membre ale Consiliului Europei, precum și din statele non-europene."

Declarația finală adoptată la Conferința de Constituire a Comisiei pentru Democrație prin Drept, Veneția, 31 martie – 1 aprilie 1989

În perioada 1990 -1994, România a participat la reuniunile Comisiei de la Veneția în calitate de **observator**, similar celorlalte țări aflate în tranziție spre democrație, din Europa Centrală și de Est (Bulgaria, Cehoslovacia, Ungaria, Polonia, Republica Democrată Germană și Iugoslavia) și a beneficiat de asistență tehnică consistentă din partea Comisiei. În ianuarie – februarie 1991, experții Comisiei **J.C. SCHOLSEM** și **Hans RAGNEMALM** au oferit recomandări esențiale Adunării Constituante din România pentru **redactarea Constituției din 1991**. Acest dialog constituțional a continuat cu judecătorii Curții Constituționale și cu celelalte autorități, ceea ce a permis alinierea legislației românești la principiile statului de drept și ale democrației pluripartidice.

Représentation Permanente de la Roumanie auprès du Conseil de l'Europe
Strasbourg, le 24 mai 1994
24 MAI 1994
CABINET
24 MAI 1994
DIRECTEUR
1862

Madame le Secrétaire général,

J'ai l'honneur de vous notifier par la présente l'adhésion de la Roumanie, avec effet du 1-er mai 1994, à l'Accord partiel portant création de la Commission européenne pour la démocratie par le droit.

Les autorités roumaines ont désigné comme expert indépendant, membre de la Commission, Monsieur Petru GAVRILESCU, spécialiste à la Direction des droits de l'homme, Ministère des Affaires Etrangères.

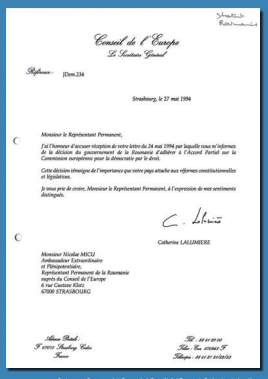
Je vous prie d'agréer, Madame le Secrétaire général, l'assurance de ma très haute considération.

Nicolae MICU
Représentant Permanent
de la Roumanie

Madame
Catherine LALUMIERE
Secrétaire Général
CONSEIL DE L'EUROPE

În octombrie 1993, **România a devenit oficial stat membru al Consiliului Europei**, statut care i-a permis să devină **membru cu drepturi depline al Comisiei de la Veneția la 1 mai 1994**. Prin Scrisoarea din 24 mai 1994, Reprezentanța Permanentă a României de pe lângă Consiliul Europei, a notificat Secretarului General al Consiliului Europei, doamna **Catherine LALUMIERE**, aderarea României la Comisia de la Veneția, și a desemnat primul expert român în Comisie, pe diplomatul **Petru Gavrilescu**. Din acel moment, reprezentanții desemnați de România ca experți în cadrul Comisiei au dobândit drept de vot în cadrul sesiunilor plenare, posibilitatea de a fi aleși în structurile de conducere ale Comisiei și dreptul de a redacta rapoarte și opinii juridice pentru alte state.

Conseil de l'Europe
Le Secrétaire Général

Réf/nos ref. : [Dem.234

Strasbourg, le 27 mai 1994

Monsieur le Représentant Permanent,

J'ai l'honneur d'accuser réception de votre lettre du 24 mai 1994 par laquelle vous m'informez de la décision du gouvernement de la Roumanie d'adhérer à l'Accord Partiel sur la Commission européenne pour la démocratie par le droit.

Cette décision témoigne de l'importance que votre pays attache aux réformes constitutionnelles et législatives.

Je vous prie de croire, Monsieur le Représentant Permanent, à l'expression de mes sentiments distingués.

Catherine LALUMIERE

Monsieur Nicolae MICU
Ambassadeur Extraordinaire
et Plénipotentiaire,
Représentant Permanent de la Roumanie
auprès du Conseil de l'Europe
6 rue Gustave Klotz
67000 STRASBOURG

Scrisoarea Secretarului General al Consiliului Europei, Catherine Lalumière. Strasbourg, 27 mai 1994

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

GENEZA CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI 1991

— LUCRĂRILE ADUNĂRII CONSTITUANTE —

CONSOLIDAREA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI: 1991- O CONSTITUȚIE DEMOCRATICĂ

Cele două documente de expertiză individuală - proiectul Constituției, atribuit lui **Jean Claude SCHOLSEM** și observațiile preliminare ale lui **Hans RAGNEMALM** au completat consultările politico-juridice ale delegației române cu **Antonio La Pergola** și alți experți europeni, din care au rezultat soluții normative incluse în Constituția din 1991, precum: **prioritatea tratatelor privind drepturile omului, înființarea Curții Constituționale și a Consiliului Superior al Magistraturii**.

CDL(1991)001, Opinion on the draft Constitution of Romania (8 ianuarie 1991) – autor Jean Claude SCHOLSEM, profesor de drept, Universitatea din Liège

Jean Claude Scholsem

„Proiectul prezentat de autoritățile române apare ca o bază serioasă de discuție."

CDL(1991)001, Opinion on the draft Constitution of Romania, p. 8, secțiunea E.

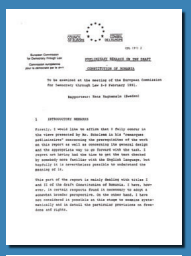
Profesorul belgian **Jean-Claude SCHOLSEM** a susținut proiectul Constituției României ca o bază serioasă de discuție. A recomandat examinarea atentă a suspendării președintelui urmate de referendum pentru revocare, din cauza riscurilor de democrație plebiscitară. A criticat combinarea mecanismului de angajare a răspunderii Guvernului asupra unei legi, de model francez, cu moțiunea de cenzură constructivă, inspirată din dreptul german. În proiect, respingerea legii presupunea acordul parlamentar asupra unui alt prim-ministru.

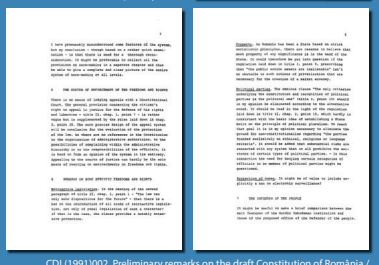

Hans Ragnemalm

„Reglementarea din proiectul Constituției privind libertățile și drepturile fundamentale are o valoare considerabilă și oferă o bază solidă pentru evaluările ulterioare."

p. 2, secțiunea 2.

CDL(1991)002, Preliminary remarks on the draft Constitution of România / Remarques préliminaires concernant le projet de Constitution de la Roumanie (8 februarie 1991), autor Hans RAGNEMALM

Hans Ragnemalm apreciază proiectul Constituției din 1991 este o bază solidă pentru protecția drepturilor, dar cere transformarea declarațiilor constituționale în garanții juridice efective. Recomandările sale principale privesc claritatea normelor, limitele delegării legislative, pluralismul politic, căile de apărare a drepturilor și independența și puterile Avocatului Poporului. În materie de drepturi expertul RAGNEMALM cere trecerea de la proclamarea drepturilor, la garantarea lor. Recomandă eliminarea unicului criteriu politic pentru constituirea și recunoașterea partidelor. Cere și eliminarea motivului de neconstituționalitate întemeiat exclusiv pe criterii etnice, religioase sau lingvistice, pentru a asigura pluralismul. Susține consolidarea rolului Avocatului Poporului în afara procedurilor judiciare și administrative obișnuite, afirmând că acesta nu poate înlocui instanțele și procurorii.

Constituția adoptată la 21 noiembrie 1991 și aprobată prin referendumul din 8 decembrie 1991 a consacrat explicit **România ca stat democratic și social, guvernat de statul de drept, având ca valori supreme: demnitatea, drepturile și libertățile, justiția și pluralismul politic.** **Antonio La Pergola a insistat ca România să adopte o „Constituție modernă și europeană",** iar pentru asta a militat pentru interpretarea drepturilor în concordanță cu tratatele internaționale privind drepturile omului și prioritatea acestora în caz de conflict cu legea internă. Astfel, România a depășit modelul declarativ al protecției drepturilor și a deschis sistemul legislativ românesc spre CEDO și spre standardele internaționale.

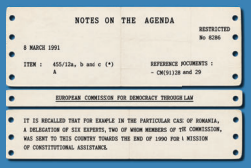

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

TRANZIȚIA DE LA STATUL COMUNIST LA STATUL DEMOCRATIC ÎNCEPE PRIN CONSTITUȚIA DIN 1991

„Trebuie adăugat că orice sistem care interzice existența anumitor tipuri de partide politice comportă riscuri considerabile."
Jean Claude SCHOLSEM, p. 8, secțiunea 6, „Political parties"

Antonio la Pergola a recomandat expres introducerea unei Curți Constituționale după model european, ca dimensiune a statului de drept. Curtea Constituțională a fost considerată *„cheia care deschide simpatia Europei pentru România"*. Parlamentul nu mai era judecător exclusiv al propriei constituționalități, iar Constituția din 1991 introducea o jurisdicție specializată, distinctă de instanțele ordinare, cu atribuții privind controlul legilor, conflictele instituționale și procedurile constituționale.
Antonio la Pergola a recomandat instituirea Consiliului Superior al Magistraturii ca garant al independenței justiției.

NOTES ON THE AGENDA

RESTRICTED
Bo 8286

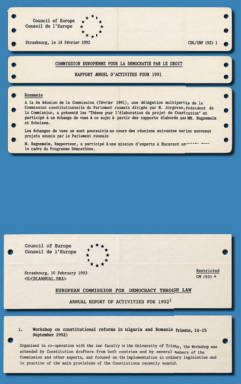
8 MARCH 1991

ITEM : 455/12a, b and c (*)
A

REFERENCE DOCUMENTS :
- CM(91)28 and 29

EUROPEAN COMMISSION FOR DEMOCRACY THROUGH LAW

IT IS RECALLED THAT FOR EXAMPLE IN THE PARTICULAR CAS OF ROMANIA, A DELEGATION OF SIX EXPERTS, TWO OF WHOM MEMBERS OF THE COMMISSION, WAS SENT TO THIS COUNTRY TOWARDS THE END OF 1990 FOR 1 MISSION OF CONSTITUTIONAL ASSISTANCE.

Council of Europe
Conseil de l'Europe

Strasbourg, 14 février 1992

CDL/DM (92) 1

COMMISSION EUROPEENNE POUR LA DEMOCRATIE PAR LE DROIT

RAPPORT ANNUEL D'ACTIVITES POUR 1991

Sommaire

A la 6e Réunion de la Commission (Février 1991), une délégation multipartite de la Commission constitutionnelle du Parlement roumain dirigée par M. Jorgovan, Président de la Commission, a présenté les "Thèses pour l'élaboration du projet de Constitution" et a demandé à la Délégation de tous à en exiger à partir des rapports élaborés par Mr. Hagenmaier et Scholsem.

Les échanges de vues se sont poursuivis au cours des réunions suivantes surtout projets soumis par le Parlement roumain

M. Hagenmaier, Rapporteur, a participé à une mission d'experts à Bucarest

le cadre du Programme Démocratie.

Council of Europe
Conseil de l'Europe

Strasbourg, 10 February 1993
CS-CDL(93)2 ORA

Restricted
CM (93) 9

EUROPEAN COMMISSION FOR DEMOCRACY THROUGH LAW

ANNUAL REPORT OF ACTIVITIES FOR 1992[1]

1. Workshop on constitutional reforms in Bulgaria and Romania Trieste, 14-15 September 1992

Organised in co-operation with the law faculty of the University of Trieste, the Workshop was attended by Constitution drafters from both countries and by several members of the Commission and other experts, and focused on the implementation in ordinary legislation and in practice of the main provisions of the Constitutions recently enacted.

Președintele Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept, prof. Antonio La Pergola, apreciază:

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI ESTE MODERNĂ, DEMOCRATICĂ ȘI ORIGINALĂ

Ieri s-a încheiat la București seminarul internațional organizat de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (UNIDEM). Au participat juriști de marcă din Europa, Japonia și S.U.A. Tema generală a seminarului a fost **Rolul și competența Curții Constituționale în formarea și consolidarea statului de drept.** La conferința de presă desfășurată ieri, dhii acad. prof. Vasile Gionea, președintele Curții Constituționale a României, și prof. Antonio La Pergola, președintele UNIDEM, și-au exprimat satisfacția față de modul în care s-a desfășurat seminarul, pe care oaspetele italian l-a considerat evenimentul cel mai important din activitatea comisiei în acest an, propunând permanentizarea acestui fel de întâlnire internațională a juriștilor. Cu acest prilej, dl prof. La Pergola a declarat că-și menține aprecierea asupra Constituției României, pe care domnia sa a cunoscut-o încă în fază de proiect, opinând că este „democratică, modernă și originală". Totodată și-a exprimat dorința de a colabora în continuare cu reprezentanții Curții Constituționale din România, pentru a susține împreună ideea „justiției constituționale".

În cursul seminarului au fost puse în evidență analogii între Curtea noastră Constituțională și altele, din state cu tradiție democratică, un fapt pozitiv, care constituie premisa pentru evoluția spre o Europă unită.

Anca DAVID

Într-o atmosferă apăsătoare, dominată de grijile cotidiene, duminică, 8 decembrie, a avut loc

REFERENDUMUL ASUPRA CONSTITUȚIEI

Votul, la Cotroceni și afară

● Au votat și morții ● Absent condamnăm ● Violențe și amenințări ● Ce fel de amănunte ? ● Dispoziții de fote, disponibil de urne ● Fotografiile lor nu au dreptul pentru Constituție ● Petrolia folosește ● Cuidăpeni ● Victorie confuzie ● Vodcă și Bi-a fo vot, timpul absenți.

(Continuare în pag. a 5-a)

Marian Enache, Credit: AGERPRES.

Gheorghe Funar, Credit: AGERPRES.

Mircea Ionescu Quintus, Credit: AGERPRES.

Ion Rațiu, Credit: AGERPRES.

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

COMISIA DE LA VENEȚIA SUSȚINE SPRIJINUL ACORDAT ROMÂNILOR DIN STRĂINĂTATE: IDENTITATE CULTURALĂ, NEDISCRIMINARE ȘI RESPECTAREA SUVERANITĂȚII STATELOR

Avizul CDL-AD(2004)020rev privind proiectul de lege referitor la sprijinul acordat românilor din străinătate a fost adoptat de Comisia de la Veneția, la 18–19 iunie 2004, la solicitarea prim-ministrului României, fiind apreciat ca un proiect conform principiilor și standardelor europene și internaționale.

Mesajul de principiu al avizului este că protejarea identității culturale trebuie realizată numai prin măsuri proporționale, reguli clare și cooperare între state.

Comisia a salutat expres deschiderea și transparența autorităților române, precum și intenția acestora de a aplica legea în conformitate cu standardele internaționale. Proiectul de lege a preluat principiile din raportul Comisiei din 2001 privind tratamentul preferențial al minorităților naționale de către statul înrudit, precum: respectarea suveranității teritoriale, buna vecinătate, reciprocitatea, respectarea tratatelor, drepturile omului și nediscriminarea.

Vizita în România a Secretarului Comisiei de la Veneția, Gianni Buquicchio (centru); primire la premierul României, Adrian Năstase.
Autor VLAD STAVRICA. Realizat: 19 Martie 2002, Credit: AGERPRES.

„În plus, se recomandă condiționarea acordării cazării gratuite și a altor facilități pentru românii din străinătate de aceeași condiție privind veniturile reduse care se aplică studenților români obișnuiți."

Primirea de către premierul Adrian Năstase (dr.) a Secretarului Comisiei de la Veneția, Gianni Buquicchio (stg.).
Autor VLAD STAVRICA. Realizat: 19 Martie 2002, Credit: AGERPRES.

Păstrarea, promovarea și dezvoltarea identității culturale, etnice, lingvistice și religioase justifică adoptarea unei legi de sprijinire a românilor din străinătate. Pentru beneficiile educaționale - studii, burse, formare și materiale didactice - Comisia cere evidențierea legăturii cu limba și cultura română. Comisia recomandă evitarea transformării solidarității culturale într-un privilegiu nejustificat. Sprijinul transfrontalier trebuie acordat cu respectarea ordinii juridice și a suveranității statelor în care locuiesc beneficiarii. Comisia insistă asupra consultării acestor state și asupra implementării prin acorduri și programe bilaterale.

„Comisia dorește să sublinieze, în această privință, importanța consultării statelor în care locuiesc persoanele vizate."

Mircea Geoană (stg.), ministrul Afacerilor Externe și Gianni Buquicchio (dr.), reprezentantul Comisiei de la Veneția, la "Convenția Europeana a Drepturilor Omului în România: de la integrarea de standarde la construirea de soluții". Autor ALEX TUDOR. Realizat: 8 Iulie 2009. Credit: AGERPRES.

AGERPRES

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

„Protecția minorităților este participare efectivă, nu doar nediscriminare.”

Avizul CDL-AD(2005)026 privind proiectul de lege referitor la statutul minorităților naționale din România a fost adoptat de Comisia de la Veneția la 21–22 octombrie 2005, în urma solicitării autorităților române și a unei reuniuni de lucru organizate la București la 7–8 septembrie 2005. Comisia apreciază pozitiv proiectul, considerând că acesta oferă, în principiu, un cadru satisfăcător pentru protecția minorităților.

Protecția minorităților trebuie să fie incluzivă și să evite delimitările arbitrare. Definirea legală a „minorității naționale” nu este impusă de standardele internaționale, iar Comisia recomandă eliminarea listei exhaustive sau transformarea sa într-una orientativă. De asemenea, sugerează reconsiderarea cetățeniei ca cerință generală: restrângerea anumitor drepturi politice la cetățeni poate fi legitimă, dar excluderea necetățenilor de la drepturile culturale, educaționale și lingvistice este dificil de justificat.

În privința folosirii publice a limbilor minoritare, drepturile și condițiile aplicării lor trebuie să fie suficient de clare pentru autorități și beneficiari.

Autonomia culturală este apreciată ca un posibil instrument de participare efectivă și de păstrare a identității minorităților, fără ca standardele internaționale să impună un model unic.

„Adoptarea actualului proiect de lege, dacă este însoțită de modificările necesare pentru remedierea deficiențelor evidențiate în continuare, ar contribui cu siguranță în mod semnificativ la consolidarea României ca stat democratic.”

Lansarea volumului „Kin-State Involvement in Minority Protection. Lessons Learned”. În imagine: Alain Chablais, reprezentant al Secretariatului Comisiei de la Veneția, responsabil cu problematica minorităților, și Marko Bela, ministru de stat pentru coordonarea activităților din domeniile culturii, învățământului și integrării europene. Realizat 7 noiembrie 2005, Autor: VIOREL LĂZĂRESCU; Credit: AGERPRES/FOTO.

Întrevederea președintelui Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților, László Borbély, cu delegația de experți a Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția), condusă de șeful Secretariatului Comisiei de la Veneția, Thomas Markert. Realizat 10 septembrie 2012, Autor: CĂTĂLINA PĂUN; Credit: AGERPRES/FOTO.

COMISIA DE LA VENEȚIA

Statutul minorităților a primit undă verde

Dacă nu va fi vreţat azi de plenul Senatului, proiectul de lege va trece prin aprobare tacită

Comisia de la Veneţia a acordat avis favorabil proiectului de lege privind statutul minorităţilor, dar a sesizat probleme de definiţie. Textul a fost elaborat UDMR, ministrul de stat Marko Bela. În urma unei sesizări a guvernului, experţii comisiei s-au pronunţat. În raportul de specialitate, semnat preşedintele comisiei de legislaţie Petre Daea (PNL), se menţionează că „proiectul de lege, în general, este unul pozitiv, pertinent” în legătură cu acest proiect. După cum apreciază Marko Bela, autorul iniţiativei, a fost recepţia cu „interesul” elevat în străinătate şi „atenţia” de la Senat. În schimb, Comisia de la Veneţia a emis mai multe precizări şi garanţii în aplicarea dispoziţiilor din statutul minorităţilor.

În criză de timp

Primerul de lege privind statutul minorităţilor naţionale trebuia să primească astăzi votul final din partea plenului Senatului. Dacă nu va fi respins sau adoptat tacit şi va ajunge la Camera Deputaţilor în forma agreată de guvern. Din cele 28 de articole ale proiectului de lege, Comisia a reţinut ca atare doar 11. Ultima aviză în plen, în care ar trebui votat în cadrul procedurii de urgenţă, a mai rămas în urma unei solicitări a Comisiei pentru drepturile omului, egalităţi de şanse şi petiţii. Raportul de specialitate a fost votat după o oră şi jumătate de discuţii. Printre reprezentanţii UDMR, care au susţinut cu tărie proiectul, s-au numărat şi deputaţii din alte formaţiuni politice. Astfel, Ovidiu Ganţ (PNL) a susţinut că „proiectul este unul pozitiv, pertinent” în legătură cu acest proiect. După cum apreciază Marko Bela, autorul iniţiativei, a fost recepţia cu „interesul” elevat în străinătate şi „atenţia” de la Senat. În schimb, Comisia de la Veneţia a emis mai multe precizări şi garanţii în aplicarea dispoziţiilor din statutul minorităţilor.

Întrevederea președintelui Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților, László Borbély, cu delegația de experți a Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția), condusă de șeful Secretariatului Comisiei de la Veneția, Thomas Markert. Realizat 10 septembrie 2012, Autor: GRIGORE POPESCU; Credit: AGERPRES/FOTO.

„Tratamentul preferențial nu poate fi acordat în alte domenii decât educația și cultura, cu excepția unor cazuri excepționale și dacă se demonstrează că urmărește un scop legitim și este proporțional cu acesta.”

UDMR susţine varianta consultărilor

LÁSZLÓ KOVÁCS

Raportul CDL-INF(2001)19 privind tratamentul preferențial al minorităților naționale de către statul înrudit a fost adoptat de Comisia de la Veneția la 19–20 octombrie 2001, la solicitarea prim-ministrului României, Adrian Năstase, de examinare a legii ungare privind maghiarii din statele vecine, și la solicitarea ministrului ungar de externe, János Martonyi, privind realizarea unui studiu comparativ. Comisia a elaborat un raport general asupra legislațiilor și practicilor europene și nu o analiză exclusivă a legii ungare.

Documentul stabilește limitele juridice ale sprijinului acordat de un stat persoanelor care împărtășesc identitatea sa culturală, dar sunt cetățeni ai altor state.

PRINCIPIUL FUNDAMENTAL este că responsabilitatea principală pentru protecția minorităților revine statului ai cărui cetățeni sunt persoanele respective. Statul înrudit poate contribui la păstrarea legăturilor lingvistice și culturale, fără a încălca obligațiile statului de cetățenie și nici mecanismele internaționale de protecție.

Comisia recunoaște diversitatea culturală ca o bogăție și acceptarea ei ca o condiție a păcii și stabilității europene. Tratatele multilaterale și bilaterale rămân cadrul prioritar al protecției minorităților. Diversitatea culturală este o condiție a păcii europene.

Măsurile unilaterale de sprijin sunt legitime numai dacă respectă patru principii: suveranitatea teritorială, executarea cu bună-credință a tratatelor - *pacta sunt servanda* -, relațiile prietenești dintre state și drepturile omului, în special interdicția discriminării.

EVENIMENT
luni 22 octombrie 2001

Comisia Europeană pentru Democraţie prin Drept supraveghează cât Legea statutului maghiarilor deplinește standardele europene în materie de drepturile minorităţilor

Victoria de la Veneţia

Adrian Năstase

Ministrul a apreciat astfel Comisia

„Responsabilitatea pentru protecția minorităților revine în primul rând statelor ai căror cetățeni sunt persoanele respective.”

Legea statutului maghiarilor este criticată de Consiliul Europei

♦ *Comisia de la Veneţia a aprobat un raport favorabil României*

Comisia de la Veneţia a aprobat ieri, cu trei abţineri, raportul referitor la caracterul neconform cu reglementările europene al Legii statutului. „Declaraţiile asupra Legii statutului, desfăşurate ieri în cadrul Comisiei de la Veneţia, au readus legea în panaoramii consacraţi de Consiliul Europei în materie de drepturile minorităţilor naţionale”, a declarat ministrul român de externe, Mircea Geoană. Şeful diplomaţiei române a adăugat că opinia unui for atât de respectat în materie de drepturile minorităţilor va avea un impact asupra legii statutului. Comisia Europeană pentru Democraţie prin Drept (Comisia de la Veneţia) a discutat Legea statutului din perspectiva standardelor internaţionale şi a practicii statelor europene privind acordarea unui tratament preferenţial faţă de cetăţenii altui stat, pe criterii etnice. Comisia de la Veneţia a adoptat un raport care stabileşte orientările juridice de bază în acest domeniu într-o manieră favorabilă poziţiilor României, întrucât Comisiei în legătură cu legea statutului, se precizează într-un comunicat al MAE român. Ungaria a fost reprezentată de Janos Martony, ministrul afacerilor externe. La data de 21 iunie 2001, premierul Adrian Năstase a adresat o scrisoare preşedintelui Comisiei Europene pentru Democraţie prin drept, în care se preciza ca acest organism să evalueze Legea din perspectiva precedentelor existente în materia protecţiei drepturilor persoanelor aparţinând minorităţilor naţionale.

Legea este neconformă cu reglementările europene

Ministrul român de externe a subliniat incompatibilitatea cu standardele europene actuale a unor reglementări unilaterale cu caracter extrateritorial şi discriminatoriu, inclusiv prin acordarea unui tratament preferenţial pe criterii etnice în domeniul economico-social, măsuri care sunt de natură să crească brupa în cadrul societăţii statului de cetăţenie.

Comisia de la Veneţia a analizat documentele de poziţie înaintate de partea română la 14 august 2001 şi, respectiv, la 18 septembrie 2001. Concluziile raportului adoptat de Comisie sunt în favoarea inclusiv de efecte extrateritoriale ale legilor adoptate într-un stat pe teritoriul altui stat atunci când vizează protecţia preferenţială a minorităţii înrudite cu primul stat fără consimţământul statului pe teritoriul căruia se află minoritatea respectivă. De asemenea, Comisia consideră că este incompatibilă cu standardele actuale acordarea de atribuţii oficiale sau semi-oficiale organizaţiilor neguvernamentale înregistrate în acord al doilea stat, prin legi ale aşa-zisului "stat mamă". S-a decis că nu pot fi acordate facilităţi decât dacă acestea au un scop legitim - acela de a promova legăturile culturale - şi dacă măsurile adoptate sunt proporţionale cu acest scop.

Premierul Adrian Năstase a declarat ieri, la Palatul Cotroceni, că avînd Comisiei Europene pentru Democraţie prin Drept asupra Legii statutului maghiarilor din afara graniţelor Ungariei confirmă cu claritate preocupările şi obiecţiile exprimate de România faţă de acest act normativ.

COMISIE - DECIZIE

Comisia de la Veneţia a aprobat un raport favorabil României

Comisia de la Veneţia a aprobat, ieri, cu trei abţineri, raportul referitor la caracterul neconform cu reglementările europene al Legii statutului.

Mircea Geoană

Ungaria a fost reprezentată de Janos Martony, ministrul afacerilor externe.

La data de 21 iunie 2001, premierul Adrian Năstase a adresat o scrisoare preşedintelui Comisiei Europene pentru Democraţie prin drept, în care se preciza ca acest organism să evalueze Legea din perspectiva precedentelor existente în materia protecţiei drepturilor persoanelor aparţinând minorităţilor naţionale. Ministrul român de Externe a subliniat incompatibilitatea cu standardele europene actuale a unor măsuri unilaterale cu caracter extrateritorial şi discriminatoriu, inclusiv prin acordarea unui tratament preferenţial pe criterii etnice în domeniul economico-social, măsuri care sînt de natură să crească brupa în cadrul societăţii statului de cetăţenie. Comisia de la Veneţia a analizat documentele de poziţie înaintate de partea română la 14 august 2001 şi, respectiv, la 18 septembrie 2001. Concluziile raportului adoptat de Comisie sînt în favoarea inclusiv de efecte extrateritoriale ale legilor adoptate într-un stat pe teritoriul altui stat atunci cînd vizează protecţia preferenţială a minorităţii înrudite cu primul stat fără consimţământul statului pe teritoriul căruia se află minoritatea respectivă. De asemenea, Comisia consideră că este incompatibilă cu standardele actuale acordarea de atribuţii oficiale sau semi-oficiale organizaţiilor neguvernamentale înregistrate în acord al doilea stat, prin legi ale aşa-zisului "stat mamă". S-a decis că nu pot fi acordate facilităţi decît dacă acestea au un scop legitim - acela de a promova legăturile culturale - şi dacă măsurile adoptate sînt proporţionale cu acest scop.

Comisia a mai precizat că un eventual document cum ar putea fi emis de un stat pentru persoane care fac parte din minorităţile înrudite din alte state nu poate să se refere la naţionalitatea persoanelor, ci numai la înrudirea pînă la anumite grade. În continuare, relaţiile dintre persoanele în anumite beneficii. În domeniile educaţiei şi culturii. Un asemenea document nu poate să creeze o legătură politică a persoanei în cauză cu statul înrudit şi nu ar putea substitui documentele de identitate emise de statul al cărui cetăţean este. Comisia a apreciat că astfel de măsuri care privesc minorităţile din alt stat ar trebui să vizeze în mod egal minorităţile respective, indiferent că acestea se află în statele vecine sau în alt stat. Ministerul Afacerilor Externe al României îşi exprimă speranţa că, în continuare, relaţiile de bună vecinătate, parteneriat şi încredere reciprocă dintre România şi Ungaria să îşi urmeze sensul firesc, în spiritul valorilor europene şi al Tratatului de bază dintre ţările noastre, se arată în comunicatul MAE.

Președintele PNL a întocmit un raport în calitate de membru independent al Comisiei de la Veneția

Valeriu Stoica „a desfiinţat“ juridic Legea statutului

AGERPRES
Actualitatea bună

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

CONSOLIDAREA CONSTITUȚIONALĂ: 2003 - O CONSTITUȚIE EUROPEANĂ

REVIZUIREA CONSTITUȚIEI: *integrare europeană, echilibru instituțional și protecția drepturilor*

Opiniile Comisiei de la Veneția din 2002 și 2003 au urmărit ca prin revizuire să se întărească o Constituție democratică, pentru a nu permite redistribuirea discreționară a puterii între instituții.

Avizul din 5-6 iulie 2002 a examinat propunerile Guvernului României de revizuire a Constituției, în urma consultărilor desfășurate de experții Comisiei la București la 18–19 martie 2002. Comisia a identificat două obiective majore: adaptarea Constituției în perspectiva aderării la Uniunea Europeană și modernizarea instituțiilor pe baza experienței primului deceniu de aplicare a Constituției din 1991.

În materia integrării europene, Comisia susține introducerea unui temei constituțional pentru transferul sau exercitarea în comun a unor competențe și recomandă ca raportul dintre dreptul comunitar și dreptul intern să fie clarificat, fără a confunda prioritatea aplicării dreptului european cu transformarea tratatelor europene în norme constituționale naționale.

Visita in România a Secretarului Comisiei de la Veneția, Gianni Buquicchio. Realizat 19 Martie 2002 , Autor: VLAD STAVRICA; Credit: AGERPRES/FOTO.

Dezbatere cu tema „Statul parlamentarilor. Imunități și incompatibilități. Către armonizarea standardelor existente", participă președintele Camerei Deputaților, Valer Dorneanu, membrii comisilor parlamentare juridice, de disciplină și imunități, experți ai Consiliului European, Parlamentului European și Comisiei de la Veneția. Realizat: 27 octombrie 2003, Autor: MIHAI POZSUMSCHI; Credit: AGERPRES.

Revizuirea Constituției a permis recunoașterea expresă a dreptului cetățenilor Uniunii rezidenți în România de a vota și de a candida la alegerile locale și europene, precum și reconsiderarea interdicției generale privind dobândirea terenurilor de către străini și apatrizi.

Comisia critică prezumția de demisie pentru absenteism și subliniază că imunitatea protejează Parlamentul ca instituție, nu interesele personale ale parlamentarilor.

În justiție, Comisia salută eliminarea mandatelor reînnoibile ale judecătorilor instanței supreme și cere un Consiliu Superior al Magistraturii ferit atât de politizare, cât și de corporatism. În privința procurorilor, distinge între orientarea generală a politicii judiciare și libertatea de decizie în cauzele individuale.

Comisia nu impune un model unic de organizare politică: alegerea Președintelui, arhitectura bicamerală și echilibrul instituțional rămân opțiuni naționale. Importantă este păstrarea unor instituții reprezentative, a controlului constituțional și a garanțiilor efective împotriva concentrării puterii.

Modificarea Constituției României este în atenția Comisiei de la Veneția

Președintele Camerei Deputaților, Valer Dorneanu, și membrii Colectivului de redactare a proiectului Legii de revizuire a Constituției României s-au întâlnit, ieri, cu delegația Comisiei de la Veneția, condusă de Gianni Buquicchio, secretar general al comisiei. Comisia de la Veneția sau Comisia pentru Democrație prin drept este un organism al Consiliului Europei.

Gianni Buquicchio a salutat inițiativa părții române de a reforma Constituția și a arătat că procesul de revizuire a Constituției este necesar integrării atât în UE, cât și în structurile euro-atlantice.

Delegația Comisiei de la Veneția, formată din șase persoane, va împărtăși din experiența franceză, germană, spaniolă pentru a fi identificate soluțiile cele mai bune, a spus secretarul general al comisiei. El a subliniat că a păstrat "excelente amintiri" de la colaborarea avută cu Adunarea Constituantă și cu Parlamentul, Comisia de la Veneția fiind consultată și în 1991, la elaborarea primei Constituții.

În cadrul discuțiilor, delegația Comisiei de la Veneția a semnalat posibile domenii ale revizuirii legii fundamentale, făcând referire la drepturile omului și nu ale cetățeanului, cum figurează în prezent în Constituție, a spus Dorneanu.

O altă sugestie a fost aceea referitoare la sancțiunea procuraturii parlamentarilor care absentează acesta fiind apreciată drept "cam exagerată", întrucât mandatul oferă pe parlamentar are loc prin votul electoratului. PSD a propus, în proiectul de modificare a Constituției, sancționarea nejustificată parlamentarilor la lucrările și activitățile parlamentare, având ca efect renunțarea la mandat, în condițiile prevăzute de legea organică.

Romănia liberă

Constituția României "gondolează" la Veneția

Comisia de la Veneția va elabora un raport în care își va prezenta punctul de vedere referitor la necesitatea și modalitățile de revizuire a Constituției României, după consultarea partidelor politice parlamentare, a reprezentanților autorităților statului și ai societății civile, a declarat secretarul general al Comisiei, Gianni Buquicchio, în cadrul întâlnirii de ieri cu prim-ministrul Adrian Năstase. Oficialul european a arătat că expertiza Comisiei de la Veneția asupra modalităților de revizuire a Constituției este necesară pentru corelarea prevederilor acestui document cu normele Uniunii Europene și în perspectiva aderării României la structurile europene. Adrian Năstase și Gianni Buquicchio au discutat și despre recomandările Comisiei privind aplicarea Legii statutului minorităților din statele vecine Ungariei, arătându-se că propunerile acesteia organizații, care nu fost înscrise în Memorandumul de înțelegere româno-ungar, semnat la sfârșitul anului trecut, au permis demonstrarea relațiilor dintre cele două țări în ceea ce privește protecția minorităților naționale. Reprezentanții Comisiei de la Veneția-s-au întâlnit, ieri, și cu membri ai colectivului de redactare a proiectului de modificare a Constituției, pentru a sintetiza concluziile discuțiilor avute pe parcursul celor două zile de întrevederi. (MEDIAFAX)

Mai aproape de legislația europeană

Procesul de revizuire a Constituției respectă expertiza Comisiei de la Veneția

Consiliul Superior al Magistraturii va avea două Camere, una pentru judecători și alta pentru procurori, și va fi format din 17 persoane, din care patru reprezentanți ai societății civile, au decis, ieri, membrii Comisiei pentru revizuirea Constituției. Reprezentanții PNL și PD, Valeriu Stoica și Emil Boc, au apreciat că soluția adoptată „dă substanță ideii privind independența justiției" și reprezintă un „progres considerabil" față de textul constituțional aflat în vigoare. Președintele Comisiei, Valer Dorneanu, a arătat că textul acceptat unanim a rezultat după îmbinarea mai multor soluții propuse, având în vedere receptivitatea partidelor politice. Astfel, un articol definește rolul CSM de garant al independenței justiției, această instituție fiind alcătuită din două secții, una pentru judecători și alta pentru procurori. CSM va fi format din 17 membri, respectiv șapte judecători, cinci procurori, patru reprezentanți ai societății civile și ministrul justiției. Valer Dorneanu a subliniat că, deși ministrul justiției este membru de drept al CSM, el nu va prezida lucrările acestui for. Reprezentanții societății civile vor fi aleși dintre specialiștii în domeniul dreptului, cu înaltă reputație morală și profesională. Ei vor participa doar la ședințele în plen ale CSM, nu și la ședințele celor două secții, având în vedere specificitatea acestor întruniri, a precizat Dorneanu. Emil Boc a declarat că soluția rezultată se bazează pe expertiza Comisiei de la Veneția și pe constatările critice ale societății civile privind lipsa de independență a justiției și influența politicului în actul de numire a judecătorilor și procurilor. **VIOREL BOTA**

AGERPRES

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

REVIZUIREA CONSTITUȚIEI

„Extinderea competenței Curții Constituționale la litigiile dintre autorități este considerată utilă pentru statul de drept."

După vizita delegației Comisiei de la Veneția la București din **1–2 octombrie 2002, prin Avizul suplimentar din 18–19 octombrie 2002, Comisia a urmărit consolidarea supremației Constituției și a independenței instituțiilor.**

Comisia nu prescrie o singură Constituție-model, ci identifică garanțiile care trebuie respectate indiferent de arhitectura instituțională aleasă.

În materia integrării euro-atlantice, Comisia salută adoptarea dispozițiilor necesare aderării, inclusiv a celor privind participarea cetățenilor Uniunii la alegerile locale și europene. Reiterează oportunitatea unei dispoziții privind prioritatea dreptului comunitar și apreciază controlul constituțional preventiv al tratatelor, ca mijloc de evitare a conflictelor dintre obligațiile internaționale și Constituție.

Avizul suplimentar apreciază expres abandonarea unor propuneri criticate anterior de Comisie: prezumția de demisie a parlamentarilor pentru absenteism și interdicția ambiguă privind interpretarea legii de către magistrați în funcție de interesele partidelor.

Pentru Parlament, Comisia reafirmă caracterul deplin al protecției opiniilor și voturilor exprimate în exercitarea mandatului.

Pentru ordonanțele de urgență, cere clarificarea condițiilor de adoptare și delimitarea lor de delegarea legislativă. Comisia susține bicameralismul și moțiunea de cenzură constructivă ca opțiuni pentru stabilitatea politică.

Pentru **Curtea Constituțională**, Comisia susține ferm ca mandatele judecătorilor să fie suficient de lungi și nereînnoibile. Independența trebuie să existe atât în realitate, cât și în aparență.

Comisia recomandă eliminarea posibilității Parlamentului de a înlătura o decizie a Curții, chiar prin majoritate calificată, consacrarea expresă a caracterului obligatoriu *erga omnes* al deciziilor și a inaplicabilității legilor declarate neconstituționale.

Competența Curții de a soluționa conflictele dintre autorități este susținută de Comisie numai pentru litigii juridice, nu politice. Pentru a nu fi arbitrară, Curtea Constituțională trebuie să soluționeze conflicte juridice prin interpretarea și aplicarea Constituției.

Mesajul central al avizului suplimentar este întărirea supremației Constituției printr-o justiție independentă și un control constituțional efectiv.

În privința limbilor minorităților, Comisia susține garanții care să privească relațiile cu autoritățile publice relevante, nu numai cu administrația locală.

În raporturile dintre puteri, Comisia critică dizolvarea Parlamentului pe motivul modificărilor componenței grupurilor parlamentare. Dizolvarea trebuie să servească soluționării unui blocaj instituțional prin apelul la electorat, nu să devină o armă discreționară.

Ședința comisiei pentru revizuirea Constituției, 2003. În imagine, Valer Domeanu și Mircea Ionescu Quintus. Fotograf: Marius Vasilica/Mediafax Foto.

Comisia de la Veneția, atentă la „mersul" Constituției

Imunitatea parlamentară nu trebuie restrânsă doar la opiniile politice

Reprezentanții Comisiei de la Veneția le-au transmis, ieri, parlamentarilor din Comisia pentru revizuirea Constituției că prevederile privind imunitatea parlamentară ar trebui să rămână cum sunt în prezent, pentru că răspund exigențelor europene, a declarat deputatul PD Emil Boc. Parlamentarul democrat a precizat că, în opinia Comisiei de la Veneția, imunitatea parlamentară nu trebuie restrânsă doar la opiniile politice ale deputaților și senatorilor, dar este necesar ca procedura de ridicare a imunității să nu fie greoaie. Reprezentanții Comisiei de la Veneția au mai sugerat parlamentarilor români să fie inclusă în Constituție o prevedere prin care din Consiliul Superior al Magistraturii să facă parte și reprezentanți ai societății civile și CSM să fie prezidat de președintele țării, a mai spus Boc. Comisia de la Veneția a apreciat că textele adoptate până acum de către parlamentarii din Comisia pentru revizuirea Constituției sunt „satisfăcătoare". **V. BOTA**

„(...) Posibilitatea Parlamentului de a înlătura o decizie a Curții Constituționale, chiar printr-o majoritate calificată, constituie o excepție în dreptul comparat și poate prejudicia autoritatea Curții și a Constituției înseși."

„Pentru a preveni influența politică, puterea politică nu trebuie să controleze nici numirile, nici promovările, nici eventualele sancțiuni (ref magistrați)."

Comisia de la Veneția face recomandări privind imunitatea parlamentarilor

Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) a transmis Comisiei pentru elaborarea propunerii legislative privind revizuirea Constituției României un aviz complementar la avizul inițial din 5-6 iulie 2002 asupra proiectului de revizuire a Constituției aflat în prezent în dezbatere.

În avizul complementar, Comisia de la Veneția remarcă faptul că dispozițiile referitoare la primul obiectiv al revizuirii constituționale - integrarea în structurile euroatlantice și în Uniunea Europeană - au fost deja adoptate și își manifestă acordul cu principalele soluții: adoptarea legii de aderare la tratatele constitutive cu majoritatea a două treimi din Parlament; prioritatea dreptului comunitar; eligibilitatea cetățenilor Uniunii la alegerile locale în cuvpene.

De asemenea, Comisia de la Veneția a remarcat în mod pozitiv alte soluții adoptate deja sau aflate în curs de derulare: eliminarea posibilității Parlamentului de a schimba o hotărâre a Curții Constituționale; introducerea reprezentanților societății civile în Consiliul Parlamentul să fie însărcinat numai cu confirmarea membrilor consiliului propuși cu urmare a alegerilor făcute de magistrați; dreptul la un proces echitabil, care ar trebui prevăzut în opinia Comisiei, la capitolul destinat drepturilor și libertăților fundamentale și nu în capitolul privitor la puterea judecătorească.

Comisia recomandă de asemenea să fie tratată cu răspundere problema imunității pentru că imunitatea este în primul rînd o prerogativă a Parlamentului și nu a parlamentului ca individ și ne sugerează să luăm în instituția moțiunii de neîncredere constructive care poate contribui la stabilitatea sistemului politic.

Este de menționat și faptul că membrii Comisiei de la Veneția consideră că ar fi de preferat ca Ministerul Public să deprindă în continuare de Ministerul Justiției, urmând totuși ca fiecare procuror să rămână răspîn pe decizia sa în fiecare caz în parte. Comisia de la Veneția va fi consultată și informată în continuare de Comisia pentru elaborarea propunerii legislative privind revizuirea Constituției cu privire la stadiul lucrărilor și la soluțiile supuse dezbaterii

De ce ai nevoie de o nouă Constituție?

Constituțiile au fost martorii și expresiile transformărilor istorice pe care le-a cunoscut societatea românească.

România se pregătește acum să facă un nou pas istoric: integrarea euroatlantică. Asigurarea cadrului instituțional pentru întâmpinarea noilor realități trebuie să premeargă aderarea noastră la NATO și UE.

Constituția din 1991 a fost una de tranziție, a nevoii unei ordini noi. Noua Constituție trebuie să fie una a durabilității, a stabilității, a valabilității pe termen lung și foarte lung.

Care sunt principiile noii Constituții?

- principiul pluralismului politic. ca o condiție și o garanție a democrației constituționale;
- principiul separației și echilibrului Puterilor în Stat:
- principiul liberei inițiative;
- garantarea proprietății private:
- consacrarea rolului patronatelor în societatea românească;
- specializarea Camerelor legislative concomitent cu menținerea egalității lor în atribuții, dar diferențierea lor în funcție de problemele asupra cărora urmează a se pronunța;
- eliminarea procesului medierii și întrunirea în ședință comună a celor două Camere pentru rezolvarea divergențelor neconciliate în faza medierii;
- restrângerea imunității parlamentare;
- limitarea regimului ordonanțelor de urgență;
- prelungirea mandatului președintelui României la 5 ani;
- întărirea controlului Parlamentului asupra Guvernului;
- precizarea mai concludentă a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale;
- eliminarea stagiului militar obligatoriu, problemă care se va reglementa printr-o lege organică;
- reglementarea prin lege organică a sistemului electoral, instituirea Autorității Electorale Permanente;
- reducerea numărului de semnături necesar cetățenilor pentru a avea inițiativă legislativă:
- garantarea accesului la cultură.
- acordarea de burse sociale de studii copiilor și tinerilor proveniți din familii defavorizate și celor instituționalizați, în condițiile legii.

Votul final pentru proiectul de modificare a Constituției, 2003. Fotograf: Catalina Filip/Mediafax Foto.

„Extinderea competenței Curții Constituționale la soluționarea litigiilor dintre organele statului este o măsură binevenită, dar trebuie limitată la litigii de natură juridică, nu politică."

Comisia de la Veneția - mulțumită de modul în care decurge procesul de revizuire a Constituției

Comisia de la Veneția salută cu satisfacție faptul că dispozițiile referitoare la primul obiectiv al revizuirii Constituției României - integrarea în structurile euroatlantice și în Uniunea Europeană - au fost deja adoptate de către echipa de parlamentari români care lucrează la proiectul privind modificarea legii fundamentale a statului, se arată într-un comunicat semnat de președintele Camerei Deputaților, Valer Domeanu.

Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept, cunoscută sub denumirea de Comisia de la Veneția, a transmis Comisiei pentru elaborarea propunerii legislative privind revizuirea Constituției României un aviz complementar la avizul inițial din 5-6 iulie 2002 asupra proiectului de modificare a Constituției aflat în prezent în dezbatere.

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

Independența justiției în România, 2018–2022:
de la avertizarea asupra regreselor la evaluarea reformelor corective

A vizele Comisiei de la Veneția din 2018–2022 formează o evaluare succesivă a schimbărilor din justiția română: modificarea legilor justiției și a codurilor penale, intervențiile prin ordonanțe de urgență, înființarea și desființarea SIIJ și adoptarea noilor legi ale justiției în 2022. Principiul comun este că independența nu se apreciază numai prin formularea izolată a unei norme. O reformă trebuie să protejeze judecătorii și procurorii de presiuni nelegitime, fără a crea impunitate sau a slăbi investigarea corupției.

Avizul privind cele trei legi ale justiției recunoaște unele soluții pozitive, inclusiv rolul decisiv al CSM în numirea conducerii instanței supreme și separarea deciziilor privind cariera judecătorilor și procurorilor. Totuși, Comisia avertizează că efectul cumulativ al altor modificări poate submina independența și încrederea publică în justiție. Numirile și cariera trebuie bazate pe merit, criterii obiective, transparență și căi de atac. Pentru procurorii de rang înalt, concentrarea puterii la ministrul justiției, cu diminuarea rolului Președintelui și CSM, este apreciată ca un pas înapoi.

Comisia critică înființarea SIIJ, indicând riscuri de intimidare, conflicte de competență și transfer al dosarelor de mare corupție din competența DNA. Cere și protejarea libertății de exprimare a magistraților, delimitarea răspunderii materiale de simpla infirmare a unei soluții și evitarea revocării membrilor CSM prin retragerea încrederii.

Thomas Markert, Secretarul Comisiei de la Veneția.

Comisia de la Veneția contestă rolul Secției Speciale

Comisia de la Veneția a publicat, luni, o opinie în care face apel la autoritățile române să "înceteze drastic" folosirea ordonanțelor de urgență pentru modificarea legilor justiției. De asemenea, în document este criticată înființarea Secției speciale pentru investigarea magistraților, care riscă să devină "un obstacol în lupta împotriva corupției și a crimei organizate".

"Legile fundamentale pentru funcționarea instituții cheie sunt schimbate prea des și prea rapid, fără pregătiri și consultări, ceea ce ridică întrebări legitime cu privire la adevăratele motive din spatele acestor schimbări", se arată în raport.

"Motivele pentru crearea secției speciale pentru investigarea magistraților rămân neclare", susține Comisia, care adaugă că scenariul secției, nefiind clar dacă procurorii săi se află sub controlul Procurorului General, riscă să devină un obstacol.

Comisia de la Veneția deschide ușa unor noi controverse juridice

Judecătorii Comisiei de la Veneția au recomandat României - vineri, prin intermediul publicării unei opinii preliminare - **să reconsidere sistemul de numire și demitere a procurorilor de rang înalt, inclusiv prin revizuirea prevederilor respective din Constituție**, în vederea creării **condițiilor pentru un proces de numire și demitere neutru și obiectiv prin mențiunea rolului instituțiilor**, cum ar fi președintele și CSM, capabile să echilibreze influența ministrului justiției

Răzvan Gheorghe
razvan.gheorghe@post.ro

Reprezentanții Comisiei de la Veneția la vizita la Bucureși
FOTO: AGERPRES

Codul Penal, modificat cu girul Comisiei de la Veneția

Proiectul de modificările Codului Penal a primit, ieri, votul final în Camera Deputaților, cameră decizională înainte de promulgare. Adoptarea în camera inferioară a Parlamentului a fost la limită, cu doar două voturi peste minimul necesar. **Evenimentul zilei vă prezintă patru modificări importante: redefinirea abuzului în serviciu, a traficului de influență, a condițiilor în care se poate formula demunt pentru a scăpa basma curată și în ce măsură va fi instituită confiscarea extinsă, fiecare cu argumentele din expunerea de motive**

Ionuț Murrayan
ionut.murrayan@rtv.ro

Un alt element cele mai importante modificări aduse Codului penal privește redefinirea abuzului în serviciu. Până acum, abuzul în serviciu era „Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, cu rea-credință, ori prin grava neglijență, încalcă dispoziții exprese ale unei ordonanțe de urgență, ale unei hotărâri a Guvernului sau ale unei legi, ori prin nerespectarea unor măsuri de siguranță, care reflectă în mod direct și nemijlocit un act sau îl îndeplinește prin încălcarea acestora, dacă prin aceasta a fost adusă o gravă vătămare drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau juridice, ori prejudiciate cu încălcarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercițiului drepturilor de a ocupa o funcție publică".

Abuzul în serviciu, redefinit

Noua formă a abuzului în serviciu este următoarea: **„Fapta funcționarului public care, în exercițiul atribuțiilor de serviciu reglementate prin lege, cu încălcarea acestora, de către o bună ordonanțe de urgență, care reflectă să îndeplinească un act sau îl îndeplinește prin încălcarea acestora, dacă prin aceasta a fost adusă o gravă vătămare drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau juridice, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 5 ani sau amendă".**

În expunerea de motive a Proiectului de modificare a Codului penal este punctată subiectiv

> *UDMR nu este de acord cu eliminarea articolului privind neglijența în serviciu, și nu este de acord cu introducerea unui prag valoric privind abuzul în serviciu.*
> **UDMR**

Un exemplu legat de acestе modificări este dosarul lui Radu Mazâre, în care fostul edil al Constanței și Nicoper Constantinescu, fost șef al Consiliului Județean, au fost achitați în primă instanță pentru abuz în serviciu aliniat la noua definiție a legii, deoarece nu s-a retrocedarea pământului din municipiu.

Comisia de la Veneția, citată de CCR

Decizia CCR face referire documentul cărui este semnat. Comisia de la Veneția consideră că prevederile penale ale instanțelor cu privire la vătămarea gravă a drepturilor sau intereselor legitime persoane în sens restrictiv și aplicat în prezent în mod insuficient.

Eficacitatea justiției penale

Avizul privind codurile penale completează analiza instituțională: un sistem independent trebuie să dispună și de instrumente legale efective. Comisia recunoaște necesitatea revizuirii codurilor și a protejării prezumției de nevinovăție, dar cere un echilibru cu drepturile victimelor și obligația statului de a investiga infracțiunile grave. Avertizează asupra modificărilor care îngreunează confiscarea extinsă, scurtează posibilitatea urmăririi penale sau restrâng nejustificat instrumentele de investigare.

Avizul asupra OUG nr. 7 și nr. 12 critică schimbarea repetată și fragmentată a legilor justiției prin proceduri accelerate.

Comisia cere **desființarea SIIJ fără imunități excesive.** Comisia susține proiectul de desființare a SIIJ și restabilirea competențelor parchetelor specializate, inclusiv DNA. Desființarea SIIJ nu este un scop în sine: trebuie să producă investigații mai independente și eficiente.

Evaluarea noilor legi din 2022 consemnează un context mai pozitiv decât în 2018–2019 și îmbunătățiri în procedura numirii procurorilor de rang înalt, prin implicarea Președintelui, ministrului și CSM.

Comisia de la Veneția pune degetul pe contrarevoluția antijustiție

Independența, eficiența și autoritatea justiției din România sunt grav afectate, concluzie Comisia de la Veneția.

CRISTIAN CÂMPEANU

FOTO - Inquam Photos / Octav Ganea

FOTO - Inquam Photos / Octav Ganea

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

RESTABILIREA STATULUI DE DREPT - ÎNCETAREA MECANISMULUI DE COOPERARE ȘI VERIFICARE (MCV)

Contribuția la consolidarea justiției și închiderea MCV

Contribuția Comisiei a fost una de expertiză și orientare: a identificat regresul instituțional, a furnizat alternative legislative și a oferit criterii pentru evaluarea reformelor corective. Legătura cu MCV este explicită încă în avizul din 2018, care reproduce recomandarea Comisiei Europene privind numirea independentă a procurorilor de rang înalt, cu sprijinul Comisiei de la Veneția.

Comisia de la Veneția recomandă României să reanalizeze sistemul de numire și revocare a procurorilor de rang înalt

Comisia de la Veneția recomandă României să reanalizeze sistemul de numire și revocare a procurorilor de rang înalt, notând că, în pofida unor îmbunătățiri, proiectele de legi în domeniul justiției riscă să genereze presiuni și să submineze independența sistemului judiciar.

Cu privire la modificările aduse Legii nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor, Comisia de la Veneția reamintă că a mai emis o serie de recomandări referitoare la aceste proiecte de legi și implementarea deciziei din Curtea Constituțională din 2018, care a declarat neconstituționale mai multe dispoziții esențiale ale legii. Comisia de la Veneția reamintă că a mai emis o serie de recomandări referitoare la aceste proiecte de legi și implementarea deciziei din Curtea Constituțională din 2018, care a declarat neconstituționale mai multe dispoziții esențiale ale legii.

Raportul a fost prezentat ieri

Ieri, Comisia de la Veneția a publicat opinia adoptată vineri privind proiectele de legi ale justiției referitoare la numirea și revocarea procurorilor de rang înalt. Documentul a fost elaborat după cererile formulate în luna decembrie 2017 de către președintele României, Klaus Iohannis, și de către președintele Camerei Deputaților, Liviu Dragnea. Cererile au fost făcute în contextul în care Parlamentul României a adoptat în luna decembrie 2017 o serie de modificări ale legilor justiției, care au fost criticate de mai multe ori de către Comisia de la Veneția, de Comisia Europeană și de alte instituții internaționale. Proiectele de legi în discuție au fost adoptate de Senat în luna iunie 2018 și se află în prezent în procedură la Camera Deputaților. Comisia de la Veneția a fost rugată să emită o opinie asupra acestor proiecte de legi, în special în ceea ce privește procedura de numire și revocare a procurorilor de rang înalt, precum și asupra unor dispoziții ale Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii și Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară. Opinia a fost adoptată de Comisia de la Veneția în timpul celei de-a 113-a sesiuni plenare (Veneția, 22-23 iunie 2018).

Prin avizele din 2018–2022, Comisia de la Veneția a oferit României repere pentru protejarea independenței magistraților, limitarea influenței politice și păstrarea eficacității combaterii corupției. Expertiza sa a fost integrată în evaluările europene și în angajamentele care au însoțit închiderea MCV. Decizia de închidere a mecanismului a aparținut Comisiei Europene; recomandările Comisiei de la Veneția au rămas un reper pentru continuarea reformelor.

Modificările la Legile Justiției, la Comisia de la Veneția

Legile Justiției, aflate la Comisia de la Veneția, solicitarea PNL a fost aprobată în Comisia de Monitorizare a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE), de către liderii a 5 fost miniștri ai APCE, din care 3 foști președinți ai Comisiei de la Veneția.

Solicitarea venită în urma avertismentelor unei alte opinii critice... privind proiectele de legi ale justiției din 2017. Solicitarea a fost acceptată cu... președintele Comisiei de la Veneția, solicitându-i acum, ca în luna următoare să întocmească un nou raport care va fi discutat la următoarea reuniune a Comisiei de Monitorizare, prevăzută pentru iunie 2018, figurează într-o informare în acest sens a PNL. Una dintre recomandările comisiei va fi introducerea unui nou mecanism de verificare a legislației penale și înființarea gărzilor pentru procurorii corupți.

Președintele Iohannis a criticat OUG-urile în domeniul justiției în fața Comisiei de la Veneția

Delegația Comisiei de la Veneția a fost primită ieri, la Palatul Cotroceni, de președintele Klaus Iohannis.

Delegația Comisiei de la Veneția se află în România, după semnarea, în luna mai, de către liderii PSD, a unui protocol de cooperare dintre Comisia de la Veneția a unui o inițiativă cu ministrul Justiției, Tudorel Toader, în astfel ce vor fi... reprezentanții partidelor parlamentare.

Klaus Iohannis s-a plâns că PSD legiferează prin OUG-uri

În cadrul întâlnirii, aflat... atenție discuțiilor privind Legile Justiției, dar și pe... Președintele României a... modificările aduse în... legislativă, cât și pe... modul defectuos în care PSD legiferează, cel mai recent exemplu fiind adoptarea modificărilor la Codurile Penale.

Toader a explicat Comisiei de la Veneția contextul care a determinat modificarea legilor justiției

Pentru subiectele abordate de... cu ocazia întâlnirii cu membrii ai misiunii Comisiei de la Veneția se numără modificarea celor trei legi ale justiției și ordonanțele de urgență ale Guvernului Dăncilă.

Ministrul Justiției a prezentat... legislative și a... deciziei Curții Constituționale din 2018, care a declarat neconstituționale mai multe dispoziții esențiale ale legii. Ministrul Justiției a prezentat conținutul legislativ și avansat cauza a determinat procesul de modificare și completare a celor trei legi ale justiției (Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și considerentele care au stat la baza inițiativelor legislative aflate în cele cinci ordonanțe de urgență ale Guvernului, în continuarea... inițiativă, ministrul Justiției a... Comisiei de la Veneția, precum și... unui număr de delegații Comisiei de la Veneția, pentru... Reprezentanții UNR au... Comisiei de la Veneția... vor aborda și problema modificării Codurilor penale, chiar dacă acest subiect nu face... Președintele Klaus Iohannis, reprezentanții Comisiei de la Veneția vor... și pe ordonanțele legilor justiției date de Tudorel Toader, în ciuda... Comisiei de la Veneția de a... de către Parlamentul României de a... acest modificări la Codul penal și la Codul de procedură penală care nu ficeau, din punct de vedere formal, obiectul acestei inițiative", a declarat Stelian Ion.

> ***„Permiteți-mi să felicit Bulgaria și România pentru progresele importante realizate de la aderarea lor la UE! Statul de drept este una dintre valorile fundamentale pe care le împărtășim cu toții, la nivelul Uniunii, și ambele state membre au avansat considerabil în acest domeniu, realizând reforme importante în toți acești ani. Astăzi, a sosit momentul să recunoaștem aceste eforturi, punând capăt mecanismului de cooperare și de verificare. Activitățile din aceste domenii pot continua acum în cadrul ciclului anual privind statul de drept, cum este cazul tuturor statelor membre."***
>
> Ursula von der Leyen, Președinta Comisiei Europene

AGERPRES

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE FUNDAMENTALE

Libertatea religioasă în România: autonomia comunităților, nediscriminarea și accesul la justiție.

Avizul CDL-AD(2005)037 privind proiectul de lege referitor la libertatea religioasă și regimul general al cultelor a fost adoptat de Comisia de la Veneția la 21–22 octombrie 2005, la solicitarea secretarului de stat pentru culte, Adrian Lemeni.

Hans-Heinrich Vogel a fost raportor al Comisiei de la Veneția, alături de Giorgio Malinverni, pentru avizul din 2005 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor.

Elaborarea avizului a inclus participarea raportorului **Hans-Heinrich Vogel** la conferința organizată la București la 11–13 septembrie 2005. Comisia a apreciat proiectul ca pe o îmbunătățire importantă față de cadrul legislativ existent, marcat de incertitudine juridică și de persistența formală a Decretului nr. 177/1948.

Principiul central este **autonomia** comunităților religioase, indispensabilă pluralismului democratic. Statul trebuie să respecte existența autonomă și dreptul la autoorganizare al comunităților, fără ingerințe.

Comisia critică amploarea informațiilor solicitate despre credință, organizare, conducere, personal și activități spirituale, în lipsa unei justificări clare privind scopul și utilizarea lor de către autorități.

Recunoașterea rolului istoric al unei biserici nu este, în sine, contrară standardelor internaționale, dacă nu produce discriminare pe baza credinței. Din această perspectivă, Comisia nu formulează obiecții față de dispoziția care menționează rolul Bisericii Ortodoxe Române, alături de celelalte biserici și culte recunoscute.

„Una dintre modalitățile de exercitare a dreptului de a-și manifesta religia, în special pentru o comunitate religioasă, în dimensiunea sa colectivă, este posibilitatea de a asigura protecția judiciară a comunității, a membrilor acesteia și a bunurilor sale. (§23, p. 6). „Dispozițiile referitoare la protecția judiciară ar trebui consolidate pentru a asigura mai bine dreptul de acces la instanță." (§36, p. 8) Comisia salută posibilitatea de a contesta deciziile guvernului privind recunoașterea și solicită ca aceeași garanție să se aplice și în cazul retragerii statutului religios.

„Într-adevăr, existența autonomă a comunităților religioase este indispensabilă pluralismului într-o societate democratică și se află, astfel, în centrul protecției oferite de articolul 9." (§ 20, p. 5)

Hans-Heinrich Vogel

Noua Lege a cultelor trezește nemulțumiri

Noua Lege a cultelor, promulgată în decembrie 2006, a stârnit nemulțumiri imediat după adoptare. Biserica Catolică salută legea, dar o consideră perfectibilă, exprimând solidaritate cu Biserica Greco-Catolică din cauza nerezolvării situației proprietăților confiscate.

„Trebuie depuse eforturi sporite pentru respectarea deplină a autonomiei comunităților religioase - inclusiv în ceea ce privește autoorganizarea -, care constituie o condiție esențială a libertății religioase."

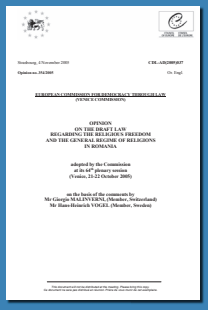
Romania

International Religious Freedom Report 2006
Released by the Bureau of Democracy, Human Rights, and Labor

The constitution provides for freedom of religion; while the Government generally respected this right in practice, some restrictions adversely affected the rights of many religious groups. Minority religious groups also continued to claim credibly that low-level government officials impeded their efforts at proselytizing and interfered with other religious activities.

There was no overall change in the status of respect for religious freedom during the period covered by this report. The Government continued to differentiate between recognized and unrecognized religions, and registration and recognition requirements continued to pose obstacles to minority religions. The Government proposed a new law on religious freedom that remained under debate in Parliament. Many domestic nongovernmental organizations (NGOs), international organizations, and religious groups criticized the draft law, expressing concern that the draft law, if passed, would institutionalize discrimination against many religious minorities and create impediments for many such groups to obtain official recognition as a religion. The Government still had not passed legislation to return to the Greek Catholic community the churches and church property bestowed by the Communist regime on the Romanian Orthodox Church. Societal attitudes remained at the low end of the period covered by this report. The Government continued progress in recognizing the true history of the Holocaust in Romania, establishing and opening a new Elie Wiesel Institute for Romanian Holocaust Studies. This move was based on a recommendation made in a report released in 2004 by the International Commission for the Study of the Holocaust in Romania, commonly called the Wiesel Commission. The Government also took additional steps towards introducing the issue of the country's role in the Holocaust into school curricula and launched the first textbook about the Holocaust in the country in October 2005. Some minority religions continued to complain of lengthy delays in obtaining official recognition as religions, which they need to register and gain their status as minority religions. Although restitution of religious property continued to slowly, several important buildings were restituted to religious denominations after the passage of property legislation in July 2005. In February 2006, the Government approved new regulations related to religious assistance in penitentiaries, which allow the free access of all religious groups to prisons.

Relations among different religious groups were generally amicable; however, there were incidents in which the Romanian Orthodox Church showed some hostility toward non-Orthodox churches and criticized the proselytizing of Protestant, neo-Protestant, and other

Strasbourg, 3 November 2005 CDL-AD(2005)037
Opinion no. 354/2005 Or. Engl.

EUROPEAN COMMISSION FOR DEMOCRACY THROUGH LAW
(VENICE COMMISSION)

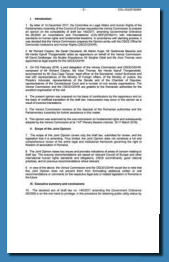
OPINION
ON THE DRAFT LAW
REGARDING THE RELIGIOUS FREEDOM
AND THE GENERAL REGIME OF RELIGIONS
IN ROMANIA

adopted by the Commission
at its 64th plenary session
(Venice, 21-22 October 2005)

on the basis of the comments by
Mr Giorgio MALINVERNI, (Member, Switzerland)
Mr Hans-Heinrich VOGEL (Member, Sweden)

Libertatea societății civile

Avizul comun al Comisiei de la Veneția și OSCE/ODIHR, CDL-AD(2018)004, adoptat la 16–17 martie 2018, examinează proiectul de lege nr. 140/2017 pentru modificarea O.G. nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile. Elaborat la solicitarea Comisiei pentru afaceri juridice și drepturile omului a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, avizul a fost precedat de o vizită la București la 5–6 februarie 2018.

Comisia a analizat condițiile recunoașterii utilității publice și noile obligații de raportare financiară impuse tuturor asociațiilor, fundațiilor și federațiilor.

Libertatea de asociere include dreptul de a căuta, obține și utiliza resurse; fără acesta, dreptul ar fi lipsit de conținut. Orice restrângere trebuie prevăzută prin norme clare și previzibile, să urmărească un scop legitim și să fie necesară și proporțională într-o societate democratică. Suspiciunile generale privind finanțarea ONG-urilor nu justifică sarcini suplimentare severe: sunt necesare riscuri concrete, nu pericole pur ipotetice.

Comisia și OSCE/ODIHR recomandă includerea expresă a „democrației, drepturilor omului, statului de drept și luptei împotriva corupției" între domeniile eligibile pentru recunoașterea utilității publice.

Participarea societății civile la dezbaterea publică trebuie protejată.

"Rolul statului ca organizator neutru și imparțial al afacerilor publice poate impune ca ONG-urile cu un profil politic pronunțat - de exemplu, cele care strâng fonduri în mod explicit în favoarea sau împotriva unui partid politic sau a unui candidat - să nu fie recunoscute ca „asociații de utilitate publică". Cu toate acestea, acest lucru nu ar trebui să aducă atingere dreptului asociațiilor de a desfășura activități de promovare a unor cauze în cadrul dezbaterilor publice." (§11)

Transparența financiară nu constituie, singură, un scop legitim autonom pentru restrângerea libertății de asociere; ea poate servi prevenirii unor infracțiuni, dar măsurile trebuie justificate și adaptate riscurilor.

Legislația care afectează societatea civilă trebuie elaborată prin consultări incluzive și efective înainte de adoptare. Avizul protejează astfel transparența responsabilă, fără transformarea ei într-un mecanism de intimidare sau de restrângere a participării civice.

„În lumina acestor considerații, nu există nicio situație imaginabilă în care dizolvarea unei asociații numai pentru neprezentarea unui raport financiar ar fi proporțională potrivit dreptului internațional."

Comisia de la Veneția:

Supravegherea video a locurilor publice – o amenințare pentru drepturile omului

Consiliul Europei consideră că orice om ar trebui avertizat când e filmat

SUPRAVEGHEREA prin camere video a locurilor publice constituie o amenințare pentru libertățile fundamentale ale omului, arată un raport oficial al Comisiei Europene pentru Democrație și Lege, postat pe situl Consiliului Europei. Cunoscută drept „Comisia de la Veneția", după numele orașului unde își are sediul, instituția face parte dintre organismele aflate sub tutela Consiliului Europei (CoE) de la Strasbourg.

Comisia de la Veneția avertizează asupra riscurilor la adresa drepturilor omului, în caz că un stat decide să supravegheze prezența și activitățile cetățenilor care se află într-un loc public. Această practică, care începe să se extindă, inclusiv în democrații de tradiție din Europa, mai ales după 11 septembrie 2001, nu ar fi conformă întru totul cu prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului (ECHR). Comisia amintită atrage atenția că filmarea individuilor fără acordul lor reprezintă o amenințare la adresa garanțiilor privind respectarea vieții private și libera circulație a persoanelor și ridică probleme privind prelucrarea datelor personale colectate în acest mod, în lipsa unor prevederi legale care să se refere explicit la siguranța bănciilor de imagini care se creează în urma activității de supraveghere.

„Supravegherea video a unor spații publice, de către autoritățile publice, poate constitui o amenințare de nerealizată la adresa dreptului fundamentale", se arată în raportul dat publicității, ieri. Documentul face o serie de recomandări tuturor statelor membre ale CoE, pentru a limita orice încălcări ale drepturilor omului.

Comisia de la Veneția cere ca supravegherea video să nu încalce articolul 8 din ECHR privind inviolabilitatea dreptului la viață privată, ce poate fi încălcată numai în cazuri de securitate națională și siguranță publică expres prevăzute de lege. Altă recomandare constă în a avertiza (prin mesaje vizuale) orice persoană când intră într-o zonă filmată, oricând camerele de supraveghere nu pot fi detectate ușor. Apoi, statele membre ar trebui să înființeze câte un organism național care să monitorizeze echipamentele de supraveghere, dacă acestea sunt instalate legal și dacă cei care le operează respectă normele impuse de ICHR și de alte documente internaționale privind culegerea și protecția datelor cu caracter privat. Recomandările expertilor de la Veneția vizează oricare stat membru al CoE unde se instalează camere TV cu circuit închis, ajunse la un nivel fără precedent în Marea Britanie. În Regatul Unit, țara unde George Orwell a creat personajul „Big Brother", sunt instalate peste patru milioane de asemenea camere, în medie una la fiecare 14 locuitori, dintre care 400.000 la Londra. Comisia de la Veneția e un organism cunoscut publicului român după ce, în 2001, a decis că prevederile „legii maghiarilor de pretutindeni", a guvernului ungar Viktor Orban, contravin normelor ECHR privind minoritățile naționale. **(Bogdan Munteanu).**

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

ALEGEREA AUTORITĂȚILOR LOCALE

EGALITATE ELECTORALĂ, PLURALISM ȘI PARTICIPAREA EFECTIVĂ A MINORITĂȚILOR

Avizul CDL-AD(2004)040 privind Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale a fost adoptat de Consiliul pentru Alegeri Democratice la 2 decembrie 2004 și de Comisia de la Veneția la 3–4 decembrie 2004 la solicitarea Biroului Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

Comisia apreciază că legea este, în general, conformă patrimoniului electoral european. Principala critică privește articolul 7, care impunea condiții suplimentare organizațiilor minorităților naționale nereprezentate în Parlament. Analiza se referă expres la alegerile locale, nu la întregul sistem al reprezentării parlamentare a minorităților.

Comisia consideră alegerea autorităților locale un exercițiu esențial al drepturilor democratice, în legătură directă cu autonomia locală și descentralizarea. Scrutinul trebuie să respecte votul universal, egal, liber, secret și direct.

Principiul central al avizului este **pluralismul**: protecția unei minorități nu poate justifica blocarea competiției dintre organizațiile care o reprezintă.

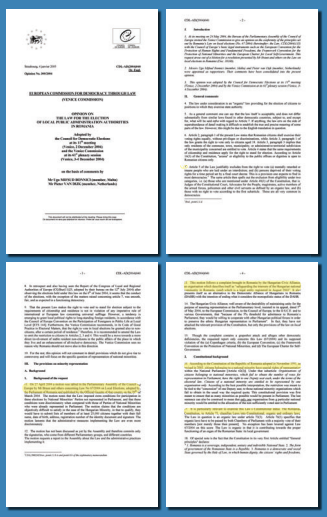
Condițiile participării la alegerile locale trebuie adaptate realității locale, nu reprezentativității la nivel național. Condițiile privind un sprijin electoral minim sunt admisibile, dar nu trebuie să privilegieze disproporționat organizațiile existente în detrimentul celor noi.

Măsurile speciale de reprezentare a minorităților pot fi compatibile cu egalitatea votului, însă nu trebuie să producă excluderea altor minorități sau a unor grupuri din aceeași comunitate. Obiectivul evitării fragmentării excesive este legitim, dar trebuie urmărit prin regulile convertirii voturilor în mandate, nu prin închiderea accesului la candidatura.

Pierre Garrone, expert al Comisiei de la Veneția, participă la prima ediție a Dezbaterii științifice a experților din domeniul electoral, cu titlul "Legislația electorală și noile tehnologii: provocări legislative", organizate de Comisia de la Veneția în parteneriat cu Autoritatea Electorală Permanentă (AEP), în Aula Bibliotecii Centrale Universitare din București.

Avizul critică restricțiile impuse organizațiilor minoritare nereprezentate în Parlament, inclusiv organizațiilor concurente din cadrul minorității maghiare. Organizația a cărei plângere este prezentată în contextul solicitării avizului a fost Uniunea Civică Maghiară/ Hungarian Civic Alliance. Avizul respinge limitarea alternativelor de reprezentare pentru păstrarea unității electorale. Pragul de 15%, 25.000 de membri și dispersia teritorială au fost considerate de Comisie disproporționate și aproape prohibitive.

„Având în vedere principiul autonomiei locale și al descentralizării, astfel cum sunt concepute în Constituția României, nu există nicio îndoială că alegerea autorităților administrației publice locale trebuie considerată un exercițiu esențial al drepturilor democratice ale tuturor cetățenilor români."

Fără subvenții de la stat pentru partidele cu nereguli

♦ *Comisia de la Veneția a adoptat reglementări referitoare la finanțarea partidelor*

Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția) a adoptat, la propunerea deputatului PNL Valeriu Stoica, o serie de reglementări referitoare la finanțarea partidelor, printre care instituirea sancțiunilor pentru partidele care încalcă normele legale, mergând până la eliminarea partidă sau totală a subvențiilor acordate de la bugetul de stat pentru acestе formațiuni. Stoica a declarat că, subcomisia pentru instituții democratice din cadrul Comisiei de la Veneția a discutat problema finanțării partidelor, proiectul inițiat de el privind finanțarea partidelor servind drept material documentar. Membrii subcomisiei au decis instituirea de sancțiuni în funcție de gravitatea infracțiunilor comise de partide. Astfel, pot fi aplicate amenzi sau, în cazul în care infracțiunea a fost săvârșită în timpul campaniei electorale, se poate merge până la invalidarea listei electorale sau a candidaturii care a folosit legea. Liderul liberal a subliniat că le-a mai propus juriștilor europeni și instituirea unui echilibru în ceea ce privește finanțarea de la buget a partidelor, precum și reglementarea diferențiată, în funcție de specificul fiecărei țări, a problemei finanțării formațiunilor politice.

Valeriu Stoica

„Este un principiu al guvernării înțelepte să nu urmărească fragmentarea entităților politice; împiedicarea de sus a dezvoltării alternativelor reprezintă o negare a democrației."

Prima ediție a Dezbaterii științifice a experților din domeniul electoral, cu titlul „Legislația electorală și noile tehnologii: provocări legislative", organizată de Comisia de la Veneția în parteneriat cu Autoritatea Electorală Permanentă (AEP), în Aula Bibliotecii Centrale Universitare din București.

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

DIALOGURI CONSTITUȚIONALE: COMISIA DE LA VENEȚIA ȘI PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Antonio La Pergola a jucat un rol fundamental în redactarea Constituției din 1991 și în integrarea euroatlantică a României. Juristul italian La Pergola s-a descris în repetate rânduri drept un „prieten și susținător declarat al României". Influența lui La Pergola asupra arhitecturii statului român a fost decisivă. Coordonatorul Comisiei de redactare a Constituției, Antonie Iorgovan, a recunoscut public că La Pergola a avut „cea mai importantă contribuție în modelarea gândirii noastre", insistând ca România să adopte o direcție strategică clară: crearea unei Curți Constituționale puternice, în fața căreia să răspundă oricine încalcă legea fundamentală.

După evenimentele violente din 1990 și 1991 (mineriadele), imaginea externă a României și a președintelui Ion Iliescu era profund deteriorată în Occident. Aderarea la Consiliul Europei (CoE) părea blocată. În acest context critic, Antonio La Pergola a fost un aliat diplomatic cheie pentru București. El a oferit garanții și rapoarte pozitive privind evoluția democratică și constituțională a României, facilitând direct primirea țării în Consiliul Europei în toamna anului 1993. Acest pas a fost capital pentru legitimarea internațională a regimului politic de la București. Colaborarea instituțională dintre Ion Iliescu și Antonio La Pergola a continuat și în anii următori, inclusiv în perioada pregătirii revizuirii Constituției din anul 2003. **Antonio La Pergola** a fost garantul parcursului european al României și de modernizare legislativă.

Primirea de către președintele României Emil Constantinescu (dr), a președintelui și fondatorului Comisiei de la Veneția, Antonio Mario la Pergola (stg). Realizat: 05 Martie 1999, Autor: ALEX TUDOR; Credit: AGERPRES.

Comisia de la Veneția a continuat să monitorizeze și să sprijine consolidarea statului de drept, independența justiției și reformele legislative asumate de administrația Emil Constantinescu după alternanța la putere din 1996. Pentru Președintele Emil Constantinescu, dialogul cu Antonio La Pergola reprezenta o confirmare politică externă a faptului că noul regim de la București dorea desprinderea definitivă de practicile politice și legislative ale perioadei anterioare, urmărind legitimarea reformelor democratice.

Seminarul international cu tema 'Garanții ale independenței judecătorului constituțional',organizat de Curtea Constituțională în cooperare cu Comisia de la Veneția. In imagine: Gianni Buquicchio (stg.), Secretarul Comisiei de la Veneția, președintele Traian Băsescu (ctr.) si Ioan Vida (dr.), președintele Curții Constituționale. Comisia de la Veneția. Realizat: 23 noiembrie 2006 , Autor: SORIN LUPSA; Credit: AGERPRES.

Președintele Traian Băsescu și Gianni Buquicchio (reputatul jurist italian care a condus Comisia de la Veneția ca președinte între anii 2009 și 2021) au avut o colaborare instituțională strânsă, marcată de apogeul crizei politice din vara anului 2012. **Gianni Buquicchio** a reprezentat pentru președintele român și mai ales pentru Curtea Constituțională a României, un aliat european esențial în momentele în care opoziția sau majoritățile parlamentare adverse puneau presiune pe ordinea constituțională de la București.

În plin proces de suspendare a lui Traian Băsescu de către majoritatea USL, **Gianni Buquicchio** a intervenit direct și extrem de ferm în spațiul public european.

Press Room

Telephone conversation of the Foreign Minister with the President of the Venice Commission, Gianni Buquicchio

Type: Press release
Date: 08/09/12

Foreign Minister Titus Corlăţean had a telephone conversation on 9 August 2012 with the President of the European Commission for Democracy through Law (the Venice Commission), Gianni Buquicchio.

The Foreign Minister presented the political developments in Romania in anticipation of a final judgment by the Constitutional Court on the outcome of the 29 July 2012 referendum on impeaching the President.

In that context, the Foreign Minister reiterated the constant position of the Government of Romania and of Prime Minister Victor Ponta on fully observing the fundamental principles of the rule of law, the independence of the Judiciary and of the Constitutional Court. Furthermore, he mentioned Prime Minister Victor Ponta's 31 July 2012 call on all political actors to refrain from exerting any kind of pressure on the Constitutional Court and its judges, particularly in this period.

The President of the Venice Commission, Gianni Buquicchio, expressed appreciation over the position of the Ministry of Foreign Affairs, as reflected in the communiqué released on 8 August 2012 to the effect that "interference in and pressure upon the work of the Constitutional Court of Romania or threats to the judges of the Court are unacceptable."

The two interlocutors established a mechanism of direct and permanent communication in relation to the above-mentioned themes, emphasizing the need to continue the positive cooperation conducted along the years between Romania and the European Commission for Democracy through Law, and insisted at the end on how important it is that all political and institutional actors observe the final judgment of the Constitutional Court.

În august 2012, Buquicchio a luat public apărarea Curții Constituționale a României (CCR), declarând că a primit notificări alarmante privind „presiuni și amenințări" la adresa judecătorilor constituționali români din partea taberei guvernamentale.

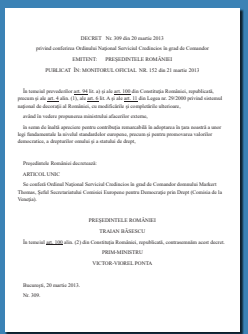
Acest sprijin a culminat cu vizita delegației Comisiei la București în septembrie 2012 și cu raportul critic din decembrie, care a condamnat acțiunile Guvernului Ponta.

Participarea președintelui Traian Băsescu la seminarul international cu tema „Garanții ale independenței judecătorului constituțional", organizat de Curtea Constituțională în cooperare cu Comisia de la Veneția. In imagine: Gianni Buquicchio (dr), Secretarul Comisiei de la Veneția, și președintele Traian Băsescu (stg.). Realizat: 23 noiembrie 2006, Autor: SORIN LUPSA; Credit: AGERPRES.

Ceremonie de decorare a domnului Markert Thomas Șeful Secretariatului Comisiei de la Veneția de către Președintele României Traian Băsescu. Realizat:13 martie 2013, Autor: RADU TUTA; Credit: AGERPRES.

DECRET Nr. 309 din 20 martie 2013
privind conferirea Ordinului Național Serviciul Credincios în grad de Comandor
EMITENT: PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 152 din 21 martie 2013

În temeiul prevederilor art. 94 lit. n) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 4 alin. (7), art. 6, 8, 9 și 10 art. 11 din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea ministerului afacerilor externe,

în semn de înaltă apreciere pentru contribuția remarcabilă în adoptarea în țara noastră a unor legi fundamentale la nivelul standardelor europene, precum și pentru promovarea valorilor democratice, a drepturilor omului și a statului de drept,

Președintele României decretează:

ARTICOL UNIC

Se conferă Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de Comandor domnului Markert Thomas, Șeful Secretariatului Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția).

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

În temeiul art. 100 alin. (2) din Constituția României, republicată, contrasemnează acest decret.
PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

București, 20 martie 2013.
Nr. 309.

AGERPRES Arhitectonici faptelor

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

CRIZA CONSTITUȚIONALĂ DIN 2012: LIMITELE PUTERII MAJORITĂȚII ȘI COOPERAREA LOIALĂ ÎNTRE INSTITUȚII

Avizul CDL-AD(2012)026, adoptat la **14–15 decembrie** 2012, examinează măsurile luate de Guvernul și Parlamentul României în timpul crizei politice din vara lui 2012. Elaborat în urma solicitărilor Secretariatului General al Consiliului Europei și prim-ministrului Victor Ponta, documentul a fost precedat de o vizită a delegației Comisiei la București la 10–11 septembrie 2012.

Comisia apreciază că măsurile analizate, individual și în ansamblu afectează statul de drept, mai ales prin succesiunea lor rapidă și efectul asupra mecanismelor de control al puterii.

Comisia a solicitat respectarea cooperării loiale între autorități. Instituțiile trebuie să acționeze cu respect reciproc, în interesul statului. Democrația nu se confundă cu dominația majorității; exercitarea puterii este limitată de Constituție și de lege, inclusiv pentru protejarea minorității parlamentare.

Reducerea competențelor Curții Constituționale și modificarea condițiilor demiterii Președintelui afectează regimul instituțiilor fundamentale și nu trebuie realizate prin ordonanțe de urgență. Adoptarea unei ordonanțe pentru aplicarea imediată a unei soluții legislative aflate deja sub control constituțional reprezintă un abuz și contravine separației puterilor.

„Democrația nu se poate reduce la regula majorității; o asemenea dominație a majorității este limitată de Constituție și de legi, în esență pentru a proteja interesele minorităților."

Secretarul general al Consiliului Europei și șef al Secretariatului Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), Thomas Markert (stg.), discută cu președintele Traian Băsescu (dr.), în cadrul întrevederii de la Palatul Cotroceni. Realizat: 20 martie 2013, Autor: RADU TUȚĂ, Credit: AGERPRES.

Thomas Markert (dr.), șeful Secretariatului Comisiei de la Veneția, la primirea delegației de experți a Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția) de către președintele Traian Băsescu. Realizat: 10 Septembrie 2012 , Autor: ALEX MICSIK, Credit: AGERPRES.

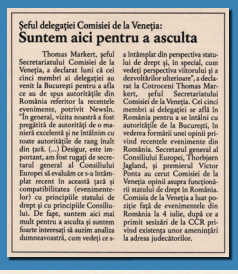

Traian Băsescu (stg.), președintele României, la primirea delegației de experți a Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția). Realizat: 10 Septembrie 2012, Autor: ALEX MICSIK, Credit: AGERPRES.

Independența Curții Constituționale impune abținerea autorităților de la atacuri personale asupra judecătorilor. Critica unei decizii este admisibilă, dar trebuie însoțită de angajamentul clar de a o executa. Comisia cere respectarea și aplicarea efectivă a hotărârilor, publicarea textului integral odată cu anunțarea soluției și întărirea bazei legale pentru apărarea magistraților de către CSM împotriva presiunilor nelegitime. În materia referendumului, regulile nu trebuie schimbate pentru a influența un conflict în curs.

Revocarea Avocatului Poporului evidențiază necesitatea unor garanții împotriva înlăturării abuzive și a unui control constituțional efectiv al ordonanțelor de urgență. Mesajul avizului este că prevenirea crizelor necesită atât reguli clare, cât și o cultură a moderației și loialității constituționale.

„Comisia concluzionează că folosirea ordonanțelor guvernamentale de urgență pentru a pune imediat în aplicare o lege aflată în curs de examinare de către Curtea Constituțională constituie un abuz al acestui instrument și nu este conformă exigențelor care decurg din statul de drept și din principiul separației puterilor."

Șeful delegației Comisiei de la Veneția:
Suntem aici pentru a asculta

Thomas Markert, șeful Secretariatului Comisiei de la Veneția, a declarat luni că cei cinci membri ai delegației au venit la București pentru a afla ce au de spus autorităților din România referitor la recentele evenimente, potrivit Newsln. "În general, vizita noastră a fost pregătită de autorități de o manieră excelentă și ne întâlnim cu toate autoritățile de rang înalt din țară. (...) Desigur, este important, am fost rugați de secretarul general al Consiliului Europei să evaluăm ce s-a întâmplat recent în această țară și compatibilitatea (evenimentelor) cu principiile statului de drept și cu principiile Consiliului. De fapt, suntem aici mai mult pentru a asculta și suntem foarte interesați să auzim analiza dumneavoastră, cum vedeți ce s-a întâmplat din perspectiva statului de drept și, în special, cum vedeți perspectiva viitoralui și a deznodământului ulterioare", a declarat la Cotroceni Thomas Markert, șeful Secretariatului Comisiei de la Veneția. Cei cinci membri ai delegației se află la România pentru a se întâlni cu autoritățile de la București, în vederea formării unei opinii privind recentele evenimente din România. Secretarul general al Consiliului Europei, Thorbjørn Jagland, și premierul Victor Ponta au cerut Comisiei de la Veneția opinii asupra funcționării statului de drept în România. Comisia de la Veneția a luat poziție față de evenimentele din România la 4 iulie, după ce a primit sesizări de la CCR privind existența unor amenințări la adresa judecătorilor.

România, inspectată la democrație

O delegație a Comisiei de la Veneția **verifică respectarea principiilor statului de drept**

Laura Ciobanu

O delegație a Comisiei de la Veneția se află în acest oble la București, la solicitarea CE, pentru a verifica dacă în România se respectă **principiile statului de drept.** Reprezentanții Comisiei o-au întâlnit cu judecătorii Curții Constituționale, cu CSM, cu președintele Traian Băsescu, dar și cu premierul Victor Ponta și cu președintele Senatului, Crin Antonescu.

În întâlnirea cu șeful statului, acesta a declarat că reconta ctuă politică a demonstrat că **„în acest moment România are instituții capabile că rezolve presiunilor politice"**, „instituțiile din România au trupt că dacă în interes public o instituție este în vizorul Curții Constituționale **fost supusă în cursul lunii iulie instituția pe care o conduce.**

Augustin Zegrean precizează, pitoresc altele, că un judecător al CCR le-a spus colegilor din că se teme să ia decizia privind referendumul **„din cauza amenințărilor primite de el și familia sa".**

Președintele Traian Băsescu a primit delegația Comisiei de la Veneția, care a venit în România pentru a face o evaluare a situației statului de drept, în contextul crizei politice din vara anului trecut. Realizat: 10 Septembrie 2012, Autor: ALEX MICSIK, Credit: AGERPRES.

Ponta, secretos

Președintele Victor Ponta a făcut un mare secret din locul unde s-a întâlnit cu delegația Comisiei de la Veneția, reunită să le dezvăluie cuiva, până sâmbătă după-amiază, când, președintele Camerei Deputaților, care **a o pilaș publică că reprezentanții Comisiei se vă numai cu cei care sunt „pe partea cealaltă a baricadei"**. De fapt, Comisia a întâlnit atât cu Ponta, cât și cu liderii celorlalte partide care au depus la sediul său prezentat inserții de tranșate.

Comisia de la Veneția sare în apărarea CCR

Organismul european care instituțiilor din România **să înceteze presiunile** asupra magistraților Curții Constituționale

Andreea Udrea

Comisia de la Veneția pentru a-și proteja independența". Pe 4 iulie, Comisia de la Veneția a emis o declarație în care își exprima îngrijorarea cu privire la presiunile exercitate asupra CCR.

Gianni Buquicchio a mai făcut un apel la autoritățile publice din România de a se abține de la exercitarea de presiuni împotriva judecătorilor CCR și de a respecta independența Curții.

Viviane Reding susține demersul

Poziția Comisiei de la Veneția a fost susținută ieri de comisarul european pentru Justiție, Viviane Reding. **Ea a postat un scurt mesaj pe contul său de Twitter: „De acord".**

În sesiunea trimestrială a Comisiei de la Veneția și comisarului pentru justiție în data de 3 august, președintele Curții Constituționale, Augustin Zegrean, a invectivat **președintele publice la care a fost supusă în cursul lunii iulie instituția pe care o conduce.**

Augustin Zegrean precizează, pitoresc altele, că un judecător al CCR le-a spus colegilor din că se teme să ia decizia privind referendumul **„din cauza amenințărilor primite de el și familia sa".**

Reacție externă

Gianni Buquicchio, președintele Comisiei de la Veneția

Băsescu se plânge străinătății de abuzuri și presiuni politice

O delegație a Comisiei de la Veneția se află la București

AGERPRES
Actualitatea bate filmul

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

DIALOGURI CONSTITUȚIONALE PENTRU REVIZUIREA CONSTITUȚIEI 2013-2014

Revizuirea Constituției în 2013–2014: legitimitate democratică, coerență instituțională și protejarea statului de drept

Avizul CDL-AD(2014)010, adoptat de Comisia de la Veneția la 21–22 martie 2014, examinează proiectul de revizuire a Constituției elaborat după **criza politică din 2012.** Asistența Comisiei a fost solicitată de prim-ministrul Victor Ponta în martie 2013 și a inclus consultări la București cu Forumul Constituțional al societății civile și cu reprezentanții instituțiilor și forțelor parlamentare.

Comisia salută inițiativa și unele îmbunătățiri ale proiectului, dar constată că numai o parte limitată a recomandărilor sale din 2012 a fost preluată. Concluzia este că proiectul necesita lucrări și îmbunătățiri suplimentare înainte de adoptare. Avizul evaluează compatibilitatea propunerilor cu standardele europene, fără a se substitui controlului de constituționalitate exercitat de CCR.

Comisia regretă insuficiența dezbaterilor și a dialogului dintre majoritate și opoziție. O reformă cu efecte de lungă durată trebuie să beneficieze de contribuția cetățenilor, mediului academic, profesioniștilor și instituțiilor relevante. Dezbaterea publică informată este cu atât mai importantă cu cât revizuirea necesită aprobarea populară prin referendum.

„Comisia subliniază că revizuirea Constituției nu trebuie folosită ca mijloc pentru încetarea mandatului persoanelor alese sau numite în temeiul Constituției anterioare."

Prof. dr. Giorgio Malinverni, membru al Comisiei de la Veneția, participă la sesiunea plenară în cadrul căreia vor fi sintetizate și analizate rezultatele discuțiilor dintre experții Comisiei de la Veneția și membri Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României.

Thomas Markert, secretar al Comisiei de la Veneția, participă la sesiunea plenară în cadrul căreia vor fi sintetizate și analizate rezultatele discuțiilor dintre experții Comisiei de la Veneția și membri Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României.

Artemiza-Tatiana Chișca, șeful Instituției Democrație și al Diviziei pentru Dreptul Fundamentale din cadrul Comisiei de la Veneția, și **Evgeny Tanchev,** membru al Comisiei de la Veneția și fost președinte al Curții Constituționale a Bulgariei, participă la sesiunea plenară în cadrul căreia vor fi sintetizate și analizate rezultatele discuțiilor dintre experții Comisiei de la Veneția și membri Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României.

Membrii delegației Comisiei Consiliului Europei pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), la finalul întâlnirii avute, la Palatul Parlamentului, cu reprezentanți ai partidelor politice parlamentare.

Cerința centrală este **coerența** arhitecturii constituționale. Comisia nu impune alegerea unui regim parlamentar sau prezidențial, ci solicită o opțiune clară. Rolul Parlamentului trebuie întărit prin simplificarea procedurii legislative și limitarea recursului la ordonanțe de urgență.

Independența justiției și controlul constituțional nu trebuie slăbite prin revizuire. Comisia solicită garanții clare și eficiente pentru independența procurorilor și un CSM capabil să își îndeplinească rolul de garant al independenței judiciare. Reducerea competențelor CCR este considerată îngrijorătoare. Statutul Avocatului Poporului trebuie protejat constituțional, fără restrângerea mandatului său la drepturile cetățenilor.

Comisia reiterează necesitatea clarificării răspunderii Președintelui: dacă procedura suspendării este păstrată, ea trebuie transformată într-o răspundere clar juridică, inițiată de Parlament și soluționată de o instanță.

Mesajul avizului este că revizuirea trebuie să prevină conflictele și abuzurile prin reguli clare, garanții efective și consens democratic, nu să reconfigureze conjunctural puterea.

„Într-un sistem echilibrat de separație a puterilor statului, niciun organ nu poate fi autoritatea supremă de decizie. Fiecare organ este ținut de Constituție, în limitele atribuțiilor și competențelor prevăzute constituțional."

Constituția, revizuită
fără observațiile Comisiei de la Veneția

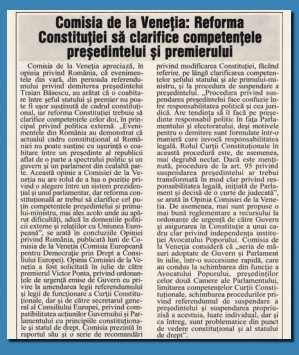
Erorile din noua Constituție vor fi corectate

Comisia de la Veneția desființează Constituția lui Antonescu

România va cere asistență tehnică din partea Comisiei de la Veneția la revizuirea Constituției

Comisia de la Veneția: Reforma Constituției să clarifice competențele președintelui și premierului

AGERPRES

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ ȘI COMISIA DE LA VENEȚIA: DIALOG, EXPERTIZĂ ȘI SUSȚINERE

Vizita președintelui și fondatorului Comisiei de la Veneția, Antonio La Pergola, la Curtea Constituțională a României. Realizat: 5 martie 1999, Autor: MIHAI POZIUMSCHI; Credit: AGERPRES.

Participarea președintelui Traian Băsescu la seminarul internațional cu tema „Garanții ale independenței judecătorului constituțional", organizat de Curtea Constituțională în cooperare cu Comisia de la Veneția. Realizat: 23 noiembrie 2006, Autor: SORIN LUPSA; Credit: AGERPRES.

Conferința „Reformarea și îmbunătățirea performanței sistemului judiciar. Ajustarea și clarificarea rolului Curții Constituționale", organizată de Forumul Constituțional, în parteneriat cu experții Comisiei de la Veneția. Realizat: 09 Mai 2013, Autor: MIHAI POZIUMSCHI; Credit: AGERPRES.

În 2006, Comisia intervine in criza privind Curtea Constituțională determinată de modificări legislative. Avizul CDL-AD(2006)006, adoptat de Comisia de la Veneția la 17-18 martie 2006, examinează două proiecte de modificare a Legii nr. 47/1992, la solicitarea președintelui Curții Constituționale a României. Primul propunea aplicarea regulilor Codului de procedură civilă privind recuzarea judecătorilor constituționali; al doilea introducea restricții privind antecedentele politice ale candidaților și familiilor acestora, precum și o condiție de minimum 12 ani de activitate ca judecător sau procuror.

Comisia recunoaște obiectivul legitim al întăririi independenței și imparțialității CCR, dar consideră că mijloacele propuse nu sunt adecvate. Se susține că regulile instanțelor ordinare nu pot fi transferate automat unei curți constituționale cu un număr fix de membri, care nu pot fi înlocuiți pentru fiecare cauză.

Independența judecătorilor trebuie garantată încă din selecție, desemnare sau alegere. Comisia consideră excesivă excluderea candidaților pentru apartenența politică anterioară ori pentru legăturile familiale cu persoane din conducerea partidelor, întru cât se afectează participarea la viața politică și accesul la funcții publice.

Pentru prevenirea influenței directe a partidelor, Comisia consideră suficientă renunțarea la calitatea de membru de partid la numire sau la depunerea candidaturii. După numire, judecătorii acționează independent și în capacitate individuală, având celebra „datorie de ingratitudine" față de autoritatea care i-a desemnat.

Comisia respinge selectarea exclusivă a membrilor Curții Constituționale din rândul judecătorilor și procurorilor de carieră. Jurisdicția constituțională are nevoie de o diversitate de experiențe juridice, inclusiv universitare și profesionale. Rezervarea unor locuri pentru magistrați este posibilă, dar transformarea lor în singura categorie eligibilă este excesivă și poate contraveni condițiilor constituționale.

CCR a ignorat și recomandările Comisiei de la Veneția

România, singura țară din UE care nu contabilizează pe liste electorale speciale cetățenii din străinătate

Prof. dr. José Luis de la Cuesta (stg.) și prof. dr. John Vervaele (dr.) participă la conferința „Reformarea și îmbunătățirea performanței sistemului judiciar. Ajustarea și clarificarea rolului Curții Constituționale", organizată de Forumul Constituțional, în parteneriat cu experții Comisiei de la Veneția.

Vicepreședintele Comisiei de la Veneția, despre relațiile dintre instituțiile statului român

Este inadmisibil ca Parlamentul să se opună deciziilor Curții Constituționale

CCR va respecta decizia Comisiei de la Veneția

AGERPRES
Actualizează lumea.

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

CENTENARUL CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI ÎNTREGITE 1923-2023

Curtea Constituțională a României a declarat oficial anul 2023 ca fiind „Anul Centenarului Constituției României Întregite (1923 – 2023). La 27 martie 2023, a avut loc o Adunare solemnă la Palatul Parlamentului, la care au luat parte peste 200 de înalți oficiali români și europeni, inclusiv președinta Comisiei de la Veneția, doamna **Claire Bazy Malaurie**. Constituția din 1923 are o semnificație istorică crucială pentru justiția constituțională din

România. Prin articolul 103 Constituția din 1923 a consacrat pentru prima dată în istoria țării, controlul de constituționalitate al legilor, respectiv dreptul instanțelor judecătorești de a verifica dacă o lege respectă sau nu Constituția. Această lege fundamentală a consolidat Marea Unire de la 1 decembrie 1918 și a oferit cadrul juridic unificat pentru noul stat întregit, introducând principii democratice avansate pentru acea epocă (votul universal, egalitatea cetățenilor și independența justiției).

Vizita Președintei Comisiei de la Veneția la Curtea Constituțională

Întrevedere cu președinta Comisiei de la Veneția

BUCUREȘTI. Ministrul Justiției, Cătălin Predoiu, a primit-o, la sediul Ministerului, pe Claire Bazy Malaurie, președinta Comisiei de la Veneția. La finalul întrevederii, cele două părți au făcut „un schimb de vederi privind cooperarea Ministerului cu Comisia, atât trecută, cât și în perspectivă, dar și privind construcția instituțională a spațiului de libertate, justiție și securitate în Europa", conform Ministerului Justiției. Președinta Comisiei de la Veneția a apreciat inițiativa ministrului Justiției de a operaționaliza un Panel independent de lucru la nivelul ministerului pentru a dezbate, internaliza și, eventual, sprijini instituția în promovarea textelor și conceptelor conținute în opiniile și avizele Comisiei de la Veneția, precum și în dialogul cu Comisia.

A fost, de asemenea, abordat subiectul foarte important al consolidării dialogului dintre curțile constituționale și, în special, dintre Curtea Constituțională a României și Curtea de Justiție a Uniunii Europene, ministrul Justiției salutând, în context, organizarea de către CCR a Conferinței consacrate Constituției Reîntregirii Naționale din 1923, precum și prezența cu un discurs impresionant la această conferință a președintelui CIUE, dl Koen Lenaerts, opinie împărtășită de dna Claire Bazy Malaurie.

Cele două părți au convenit continuarea dialogului pe temele abordate, doamna Claire Bazy Malaurie adresând ministrului Justiției invitația de a efectua o vizită la sediul Comisiei, pentru a continua discuțiile inițiate. **Ag.f.p.**

Claire Bazy Malaurie FOTO: FMN

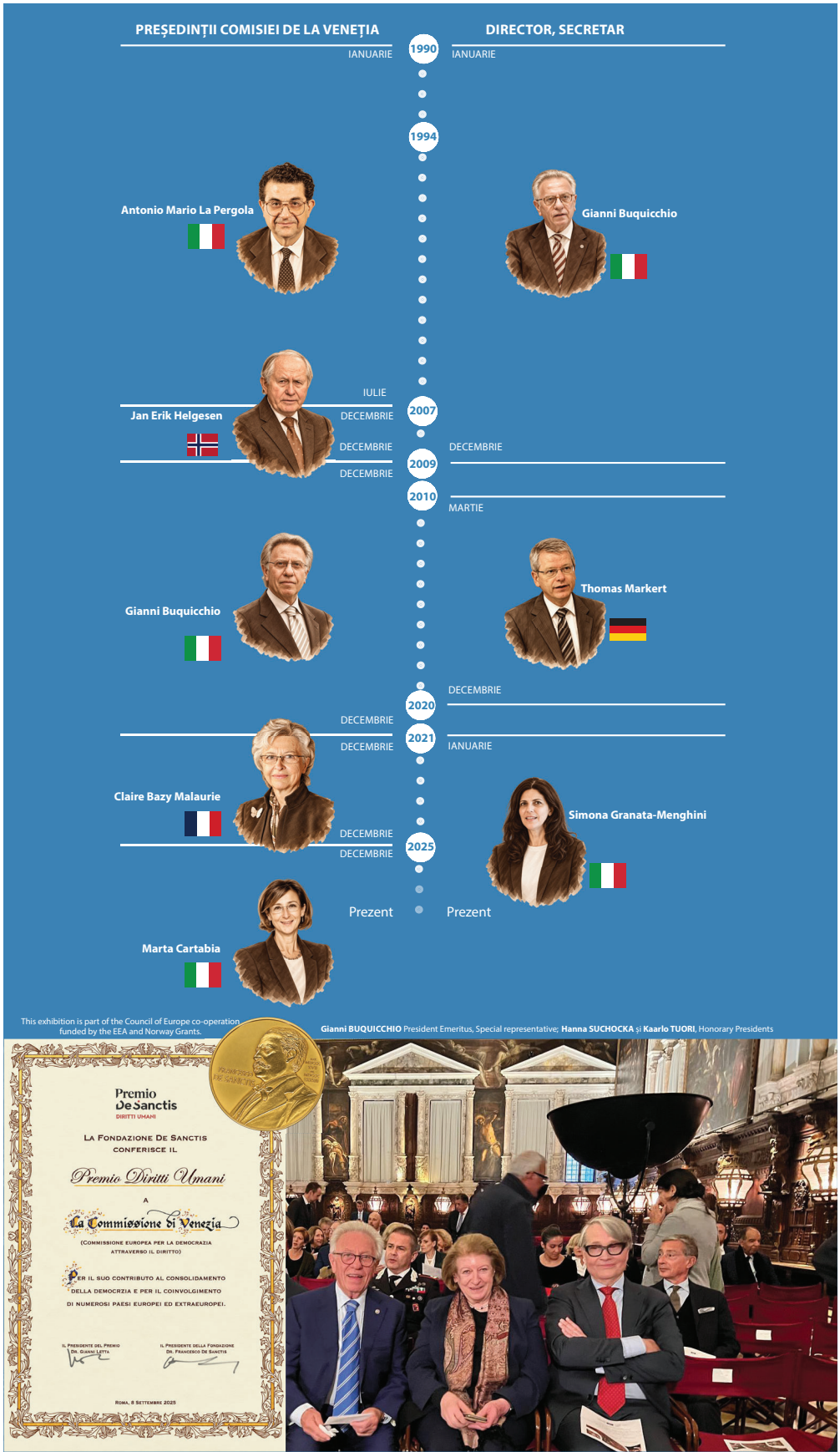

AGERPRES

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

COMISIA DE LA VENEȚIA
MANDATE DE CONDUCERE

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

Gianni BUQUICCHIO President Emeritus, Special representative; **Hanna SUCHOCKA** și **Kaarlo TUORI**, Honorary Presidents

ANULAREA ALEGERILOR ȘI PROTEJAREA VOINȚEI ALEGĂTORILOR

„Nu revine Comisiei de la Veneția să examineze faptele cauzei și nici să examineze decizia Curții Constituționale a României."

(§ 6, p. 3, § 66, p. 18)

1. Alegerile ca expresie liberă a voinței poporului

Alegerile au ca scop obținerea unui rezultat electoral care să „asigure libera exprimare a opiniei poporului", conform articolului 3 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (CEDO, § 67, p. 18)

2. Încrederea în vot

„În principiu, alegătorii trebuie să fie convinși că votul lor este definitiv." (§ 18, p. 6)

3. Anularea alegerilor trebuie să fie o măsură excepțională

„Anularea unei părți a alegerilor sau a alegerilor în ansamblu este justificată numai în circumstanțe cu totul excepționale (*principiul ultima ratio*)."- § 18, p. 6, în cazul în care se dovedește în mod clar existența unor acte ilegale, a unor fapte neconforme, a unor nereguli, a unor abuzuri de putere sau a altor conduite necorespunzătoare și în cazul în care un astfel de comportament necorespunzător a denaturat rezultatele alegerilor (§ 41, p. 11). „Consecințele invalidării rezultatelor alegerilor trebuie să fie mai puțin dăunătoare decât acceptarea rezultatelor alegerilor în ciuda deficiențelor acestora." (§ 45, p. 12-13, precum și § 71, p. 18)

4. Protejarea suveranității statului în fața ingerințelor externe

„Potrivit Comisiei de la Veneția, în ceea ce privește sfera anulării într-un anumit caz, în ceea ce privește întinderea anulării într-un caz concret, această evaluare ar trebui să țină seama și de interesul statului și de protejarea suveranității statului - care se exprimă prin alegeri libere, fără ingerințe străine - în raport cu incertitudinea inerentă consecințelor neregulilor (de exemplu, în cazul unui atac hibrid din exterior)." (§ 45, p.12-13)

„Ar trebui să fie posibilă contestarea rezultatelor alegerilor pe baza încălcării drepturilor, libertăților și intereselor electorale nu numai de către stat, ci și de către părțile interesate din sectorul electoral, atât din sectorul public, cât și din cel privat – ținând seama de faptul că statul are obligații pozitive de a garanta alegeri libere, inclusiv o campanie electorală echitabilă; acest lucru se aplică și influenței organizațiilor neguvernamentale, a mass-mediei și, în special, a rețelelor sociale, inclusiv a celor sponsorizate și finanțate din străinătate, precum și a actorilor străini, atât de stat, cât și nestatali."(§73, p. 19)

5. Legea limitează puterea judecătorului

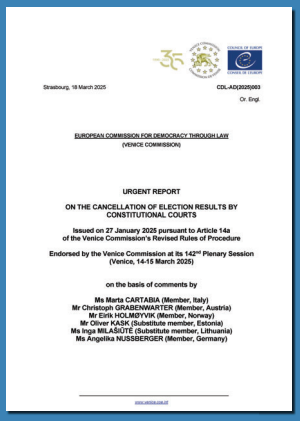
„Anularea [rezultatelor alegerilor] înseamnă, de fapt, că judecătorul respinge voința poporului pe motiv că alegerile au încălcat regulile. Puterea discreționară a judecătorului de a anula alegerile trebuie, așadar, ghidată și limitată prin condiții stabilite de lege. (§ 16, p. 6)

6. Pragul anulării trebuie să fie ridicat

„Potrivit Comisiei de la Veneția, în toate cazurile, pragul anulării unei alegeri ar trebui să fie ridicat, iar anularea ar trebui să fie posibilă numai dacă neregulile ridică îndoieli reale și obiective asupra autenticității rezultatului alegerilor." (§ 42, p. 12)

7. Impactul asupra rezultatului este decisiv

„Decizia de invalidare nu ar trebui să fie strict legată de o plângere concretă; diferitele nereguli trebuie evaluate în mod cuprinzător. În cele din urmă, ceea ce contează este impactul asupra rezultatelor, nu atât gravitatea neregulii în sine." (§ 44, p. 12)

Strasbourg, 18 March 2025

CDL-AD(2025)003

Or. Engl.

EUROPEAN COMMISSION FOR DEMOCRACY THROUGH LAW
(VENICE COMMISSION)

URGENT REPORT

ON THE CANCELLATION OF ELECTION RESULTS BY CONSTITUTIONAL COURTS

Issued on 27 January 2025 pursuant to Article 14a of the Venice Commission's Revised Rules of Procedure

Endorsed by the Venice Commission at its 142nd Plenary Session (Venice, 14-15 March 2025)

on the basis of comments by

Ms Marta CARTABIA (Member, Italy)
Mr Christoph GRABENWARTER (Member, Austria)
Mr Eirik HOLMØYVIK (Member, Norway)
Mr Oliver KASK (Substitute member, Estonia)
Ms Inga MILAŠIŪTĖ (Substitute member, Lithuania)
Ms Angelika NUSSBERGER (Member, Germany)

www.venice.coe.int

8. Protecția împotriva ingerințelor externe

„Ingerința în procesul electoral a unor terți care acționează din exterior nu este mai puțin dăunătoare și poate avea aceleași consecințe - sau chiar consecințe mai grave - decât încălcarea regulilor electorale de către candidați, partide politice și agenți ai statului." (§ 49, p. 14)

9. Amenințările digitale și egalitatea de șanse

„Statele ar trebui să reglementeze consecințele perturbărilor informaționale, ale atacurilor cibernetice și ale altor amenințări digitale la adresa integrității electorale; candidații și partidele trebuie să beneficieze de acces corect și echitabil la mass-media online; ar trebui instituite reglementări pentru a garanta că sistemele de inteligență artificială ale intermediarilor de internet nu favorizează anumite partide sau anumiți candidați în detrimentul altora." (§ 78 Recomandarea F; trimiteri la §§ 54 și 55)

10. Finanțarea și transparența campaniilor online

„Regulile generale privind finanțarea campaniilor și transparența ar trebui aplicate campaniilor online care utilizează platformele de socializare; statele ar trebui, de asemenea, să reglementeze publicitatea electorală online, care trebuie identificată ca atare și trebuie să fie transparentă, și să precizeze că platformele de socializare sunt obligate să divulge date privind publicitatea politică și sponsorii acesteia." (§ 78 Recomandarea G; trimiteri la §§ 56 și 58)

11. Curtea Constituțională poate decide anularea ca primă și ultimă instanță.

„Atribuirea dreptului de a anula alegerile Curții Constituționale este, prin urmare, în conformitate - deși nu este necesară - cu normele europene și internaționale și cu legislația multor state. Nu este necesar ca Curtea Constituțională să fie doar ultima instanță și să acționeze în calitate de instanță de apel. Există, de asemenea, cazuri în care țările permit plângeri electorale legate de rezultatele alegerilor numai în fața Curții Constituționale, acționând atât ca primă instanță cât și ca ultimă instanță. (ex. 31 de state membre). (§ 21, p.7)

12. Anularea din oficiu în circumstanțe excepționale

„Potrivit Comisiei de la Veneția, competența curților constituționale de a invalida alegerile din oficiu - dacă există - ar trebui limitată la circumstanțe excepționale și reglementată în mod clar, pentru a păstra încrederea alegătorilor în legitimitatea alegerilor." (§ 27, p. 9)

13. Garanțiile procedurale ale procedurii de soluționare a litigiilor electorale

"Procesul decizional privind rezultatele alegerilor trebuie să fie însoțit de garanții adecvate și suficiente care să asigure, în special, o procedură echitabilă și obiectivă, precum și o decizie suficient de motivată, bazată pe fapte clar stabilite." (§ 78, Rec. D, p. 19).

Contextul și scopul Raportului: Elaborat, în contextul anulării alegerilor prezidențiale din România, **Raportul urgent privind anularea rezultatelor alegerilor de către curțile constituționale, CDL-AD(2025)003** a fost emis la 27 ianuarie 2025 la solicitarea Adunării Parlamentare a Consiliului Europei și adoptat de Comisia de la Veneția la 142-a sesiune plenară din 14–15 martie 2025.

Raportul stabilește principiile generale pentru o intervenție deosebit de gravă ca impact într-o democrație și nu reprezintă nici validarea, nici invalidarea Hotărârii Curții Constituționale a României nr. 32/6 decembrie 2024 privind anularea procesului electoral cu privire la alegerea Președintelui României din anul 2024. Comisia precizează în mod expres că nu examinează faptele cauzei și nici nu evaluează decizia Curții Constituționale din România. Potrivit Raportului, în orice stat membru, protecția integrității electorale privește întregul ciclu electoral, inclusiv campania, finanțarea și accesul la mass-media. Încălcările comise de actori privați sau ingerințele externe pot fi relevante, nu doar acțiunile autorităților. În mediul digital, Comisia distinge între mesajele politice, protejate în principiu de libertatea de exprimare, și încălcarea regulilor de finanțare și transparență.

**Citatele de mai sus reproduc verbatim textul Raportului CDL-PI(2025)001, în limba engleză, publicat la 27 ianuarie 2025. Titlurile sunt editate de curatori.*

AGERPRES

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

THE CANCELLATION OF ELECTION RESULTS AND PROTECTION OF THE WILL OF VOTERS

"It is not for the Venice Commission to go into the facts of the case, or into the examination of the decision by the Românian Constitutional Court."
(§ 6, p. 3, § 66, p. 18)

1. Elections as free expression of the will of the people

Elections are aimed to produce an electoral result that will "ensure the free expression of the opinion of the people", according to Article 3 of Protocol No. 1 of the European Convention on Human Rights. (ECHR, § 67, p. 18)

2. Trust in the Finality of the Vote

"As a rule, the voters must trust that their vote is final." (§ 18, p. 6)

3. Cancellation of Elections should be an Exceptional Measure

"The cancellation of a part of elections or elections as a whole is justified only under very exceptional circumstances (ultima ratio principle)."- § 18, p. 6, where evidence of illegality, dishonesty, unfairness, malfeasance or other misconduct is clearly established and where such improper behaviour has distorted election results (§ 41, p. 11). "The consequences of the invalidation of the election results must be less harmful than the acceptance of the election results despite their deficiencies." (§ 45, p.12-13, also § 71, p.18)

4. Protecting State Sovereignty against Foreign Interference

"In the view of the Venice Commission, in relation to the scope of annulment in a given case, this assessment may also need to take into account the State interest and the preservation of State sovereignty – which is expressed in free elections without foreign interference – with regard to the inherent uncertainty as to the consequences of irregularities (e.g. in case of a hybrid attack from outside)." (§ 45, p.12-13)

"It should be possible to challenge election results based on violations of electoral rights, freedoms and interests not only by the State, but also by public and private electoral stakeholders – bearing in mind that the State has positive obligations to guarantee free elections including a fair campaign; this applies also to the influence of non-governmental organisations, of the media, and of social media in particular, including those sponsored and financed from abroad, and foreign State and non-State actors." (§73, p. 19)

5. The Law Limits Judicial Discretion

"Annulment [of the election results] effectively means that the judge overrules the expression of the opinion of the people on the basis that the election was contrary to the rules. The discretion of the judge to annul elections should therefore be guided and limited by conditions set out in the law." (§ 16, p. 6)

6. The Threshold for Annulment Must Be High

"In the view of the Venice Commission, in any case the threshold for annulling an election should be high and it should only be possible if the irregularities raise genuine and objective doubts as to the veracity of the election result." (§ 42, p. 12)

7. The Impact on the Result Is Decisive

"The invalidation decision should not be strictly related to a concrete complaint; the different irregularities must be assessed comprehensively. Ultimately, it is the impact on the results that counts and not so much the gravity of the irregularity per se."(§ 44, p. 12)

8. Protection against External Interference

"Therefore, the interference with the electoral process by third parties acting from outside is not less detrimental and can have the same (or even more severe) consequences as a breach of election rules by candidates, political parties and State officials." (§ 49, p. 14)

9. Digital Threats and Equality of Opportunity

"States should regulate the consequences of information disorders, cyber-attacks and other digital threats to electoral integrity; candidates and parties must be granted fair and equitable access to online media, and regulations should be implemented to ensure that artificial intelligence systems by internet intermediaries do not favour certain parties or candidates over others [paras 54 and 55];" (§ 78 Recommendation F; p. 20)

10. Financing and Transparency of Online Campaigns

"The general rules on campaign finance and transparency should be applied to online campaigning using social media platforms; States should also regulate that online electoral advertising must be identified as such and must be transparent, and that social media platforms are required to disclose data on political advertising and their sponsors [paras 56 and 58]." (§ 78 Recommendation G, p. 20)

11. The Constitutional Court May Decide as Both the First and Final Instance

"The attribution of the right to cancel elections to the constitutional court is thus in line with – although not required by – European and international standards and with the legislation in many States."

"It is not necessary for the constitutional court to be only the final instance and to act as an appeal body. There are also cases of countries allowing electoral complaints related to election results only before the constitutional court acting as first – and at the same time final – instance" (ex. 31 member states). (§ 21, p.7)

12. Annulment Ex Officio in Exceptional Circumstances

"In the view of the Venice Commission, the power of constitutional courts to invalidate elections ex officio - if any - should be limited to exceptional circumstances and clearly regulated, in order to preserve voters' confidence in the legitimacy of elections." (§ 27, p. 9)

13. The procedural guarantees of the election dispute resolution procedure

"The decision-making process concerning election results must be accompanied by adequate and sufficient safeguards ensuring, in particular, a fair and objective procedure and a sufficiently reasoned decision based on clearly established facts." (§ 78, Rec D, p. 19)

Background and Scope of the Report

Prepared in the context of the annulment of România's presidential elections, the *Urgent Report on the Cancellation of Election Results by Constitutional Courts* was issued on 27 January 2025, at the request of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, and subsequently endorsed by the Venice Commission at its 142nd Plenary Session on 14–15 March 2025 as CDL-AD(2025)003.

The report sets out the general principles governing an intervention with particularly serious consequences for a democracy. It neither endorses nor rejects Judgment No. 32 of 6 December 2024 of the Constitutional Court of România concerning the annulment of the electoral process for the election of the President of România in 2024: the Commission expressly states that it does not examine the facts of the case or assess the Românian Constitutional Court's decision. According to the Report, in each member state, the protection of electoral integrity encompasses the entire electoral cycle, including campaigning, financing and access to the media. Violations committed by private actors or external interference may be relevant, not only actions by public authorities. In the digital environment, the Commission distinguishes between political messages, which are in principle protected by freedom of expression, and violations of the rules on campaign finance and transparency.

**The quotations below reproduce the English report verbatim CDL-PI(2025)001, issued on 27 January 2025. The headings are editorial by curators.*

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

"Peace through democracy and democracy through law are going to be our steadfast commitment"

Antonio Mario La Pergola

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

“LAW IS THE ORDERING FORCE OF PEACE.”

Antonio Mario La Pergola, speach at the second Conference of Venice, 19-20 January 1990

(n.13 Nov. 1931 – d. 19 July 2007)

Cetățenia comună este o posibilă prefigurare a noului contract european

● Consideră Antonio La Pergola, avocat general al Curții de Justiție a Uniunii Europene

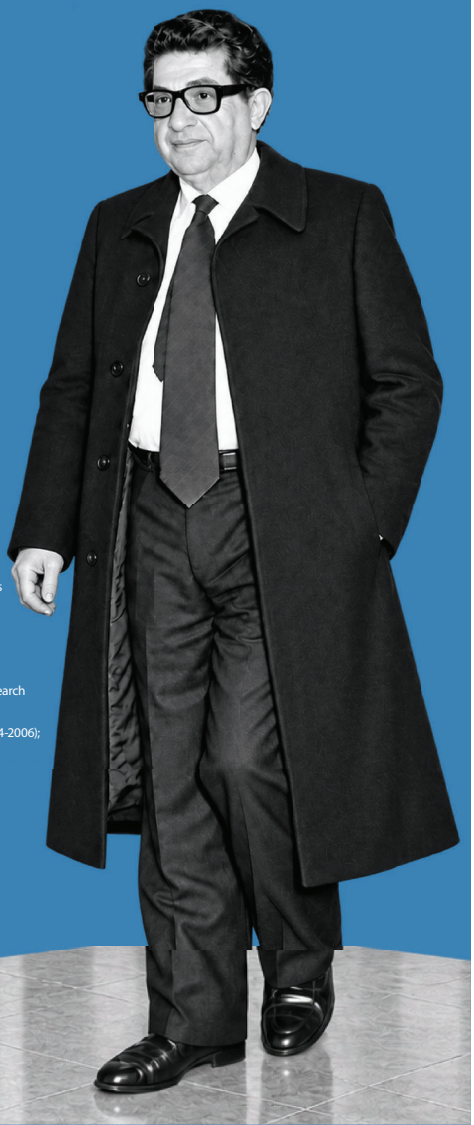
Cetățenia comună, respectiv libera circulație a locuitorilor continentului, este o posibilă prefigurare a noului contract european, a declarat, ieri, Antonio La Pergola, avocat general al Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cadrul ceremoniei prin care Universitatea București i-a acordat titlul de Doctor Honoris Causa. La festivitate au fost de față rectorul Universității, prof.dr. Ioan Mihăilescu, procurorul general al României, Mircea Criste, membri ai Curții Constituționale, profesori. În cursul zilei de astăzi, La Pergola urmează să fie primit de președintele Emil Constantinescu, să facă o vizită la Curtea Constituțională și să participe la un dineu al Convenției Ecologice din România. Sâmbătă, el va primi titlul de Doctor Honoris Causa al Academiei Române și va vizita Poiana Brașov **(MEDIAFAX)**

“Trust in the ruling force of law is now the cornerstone of our common political civilisation.”

Antonio Mario La Pergola,
speach at the first Conference of Venice, 31 March - 1 April 1989

Institutional offices

- Director of the Institute of regional studies at the National Research Centre;
- Member of the Superior Council of the Judiciary (CSM) of Italy (1976-1978);
- Judge at the Constitutional Court of Italy, acting as rapporteur for significant judgments in the field of relations between Community law and domestic law (1978-1986);
- President of the Constitutional Court of Italy (1986-1987);
- Minister for Community Policies of Italy (1987-1989);
- Member of the European Parliament and Chairman of the Committees on scientific research and culture (1989-1994);
- Advocate-General and judge of the Court of Justice of the European Communities (1994-2006);
- President of the Italian Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato;
- President of the Venice Commission of the Council of Europe (1990 – 2007).

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.

Gianni Buquicchio, former President of the Venice Commission 2009-2021, currently President Emeritus and Special representative

> “Democracy without rule of law and the protection of human rights becomes an empty box”

Gianni Buquicchio

Gianni Buquicchio and Antonio Mario La Pergola

“We must safeguard pluralistic democracy and prevent its degeneration into an authoritarian regime, where the winner takes all.”

Gianni Buquicchio, 30th Anniversary Statement on the Establishment of the Venice Commission, 10 May 2020.

This exhibition is part of the Council of Europe co-operation funded by the EEA and Norway Grants.